

Előfizetési ára:
 Egész évre..... 6 —
 Fél évre..... 3 —
 Negyed évre..... 1.50

Hirdetéseket
 felvesz a kiadóhivatal
 IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
 minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSÉG
 a
KIADÓHIVATAL
 IV. kerület,
 Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete,
 a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata,
 a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának
 és a „Hungária-nagyszálloda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szállodások-, Vendéglősök- és Koresmárosok- ipartársulata: IV. kerület, Himző-utca 1. szám.</p> <p>Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-ipartársulata: II. ker., Medve-utca, Fácán.</p>	<p>Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő: WAGNER JÓZSEF IV. Kecskeméti-utca 5.</p> <p>Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem adunk vissza.</p>	<p>»Budapesti Pinczér-Egylet« IV., rostély-utca 1.</p> <p>PAULITS JÓZSEF közvetítő-intézete IV. papnövelde-utca 3.</p>
--	---	---

Italmérségi törvényjavaslat.

Az italmérségi új törvényjavaslat négy szakasza ellen a kereskedők és szatócsok mozgalmat indítottak. E mozgalom ellenújárására az ipartársulat az alább közölt kérvénnyel fordult a m. kir. pénzügyminiszterhez:

Nagyméltóságu Miniszter Ur!
Kegyelmes Urunk!

Az ezredéves országos kiállítás alkalmával megtartott II. országos magyar vendéglős-kongresszus megbízásából terjedelmes és indokolt kérvényben tártuk fel Nagyméltóságod előtt azon panaszainkat és bajainkat, melyek vendéglős-iparunkra kiváltképesen súlyosan nehezédnek.

Főleg és első sorban panaszoituk azon sérelmünket, mely reánk abból származik, hogy az 1888. évi 35. t.-cz. 8 §. első bekezdése alapján a kismértékben elarusított engedélyesek, éppen nagy számuknál fogva, csak nagyon hiányos ellenőrzés alatt állhatnak és állanak, hogy a kereskedésekben és szatócsok üzletében — iparunk mérhetlen kárára — valóságos kimerő helyek, koresmári alakultak, melyek tulajdonosai koresmáros-ipart folytatnak, anélkül, hogy a reánk vendéglősökre nehezítő súlyos és nagyszámú terhek viselésére köteleztetnének.

Jól tudjuk azt, hogy ezen eredmény nem felel meg az 1888. évi 35. t.-cz. intenczióinak, de tagadhatlan, hogy a jelzett abuzus, az országban csaknem mindenütt kifejlődött és ily szatócs-koresmáriak még a legkérebb pénzügyi ellenőrzés mellett is találhatók.

Ily körülmények között lelkes örömmel üdvözlöttük Nagyméltóságod kiküldöttjét, dr. Kovács Gyula ur ő méltóságát, kinek kongresszusunk részvételében biztositókat láttunk arra, hogy Nagyméltóságod bajainkról, panaszaink alapságáról közvetlenül óhajjt fölvilágosítást szerezni, garanciát nyertünk arra, hogy Nagyméltóságod e bajainkat a lehetőleg szerinti orvosolni is fogja.

Hálás köszönettel jelentjük ki Nagyméltóságod előtt, hogy varakozásunkban nem csalódtunk: — mert bár azon intézkedés, melyet Nagyméltóságod az állami italmérségi jövedékről szóló törvényjavaslat 5-ik szakasza első bekezdésével felvesz, nem elég radikális ahhoz, hogy e téren lábra kapott abuzusokat egyszersmindenkora megszüntesse, mégis nagy örömmel üdvözlőjük ezen intézkedést, mint olyat, mely consequens alkalmazás, szigorú végrehajtás esetén egyik legnagyobb sérelmünket orvosolhatná.

Evek óta tartó küzdelmünknek szerény sikerét Nagyméltóságod előtt írásban, küldöttéleg szóval több ízben hangoztatott igaz panaszainknak meghallgatását látjuk az idézett szakaszban, ép azért midőn az ellenáramlatnak tiltakozó, a szakasz eljöttét hangoztató mozgalmat látjuk, sikerünket féltő aggodalommal, de egyszersmind a hivatott intézkedésnek erkölcsrendészeti szükségességébe, valamint Nagyméltóságod bölcsességébe és jóindulatába vetett bizalommal sietünk Nagyméltóságodhoz azon alázatos kérelmünkkel:

Méltóztassék az állami italmérségi jövedékről szóló törvényjavaslat vázolt 5-ik szakaszába felvett intézkedést mindenáron fentartani, sőt lehetőleg oda módosítani, hogy a poharzás mellőzésével, mely engedmény csak az eddigi abuzust állandósítaná, a kereskedők és szatócsok csakis szesz italoknak kismértékben elarusítására szorítottassanak: — méltóztassék végül odahatni, hogy e javaslat minél előbb törvényre váljon és hogy annak áldásában mielőbb részesülhessünk.

Borvizsgálati ügy.

A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulatának küldöttje 1899. évi április hó 24-én a következő kérvényt nyújtotta át a földművelésügyi m. kir. miniszternek:

Nagyméltóságu Miniszter ur!

A mély tisztelettel alíroított ipartársulat, illetőleg annak tagjai, egy a borhamisításról szóló 1893. évi XXIII. törvénycikkkel, valamint a törvény végrehajtása tárgyában 1897. évi 53.850. sz. alatt kiadott m. kir. kereskedelemügyi miniszteri rendeletet is — mint közelebről érdekelt felek — annak idején örömmel üdvözlöttük, mert a törvény és hozzá fűzött rendelet szigorú, de igazságos végrehajtása azt a reményt ébresztette és táplálja bennünk, hogy a magyar borok egykori jó hírét — mely a csapásként hazánkra nehezítő phylloxera pusztítása óta tapasztalható borhamisítások által ugy itthon, mint a külföld előtt súlyos csorbát szenvedett — sikerülend a hamisítás kiirtása által újból helyreállítani s a magyar bor ismét elfoglalhatja ugy a vendéglőben, valamint a világpiacra hajdani jó hírnevetek megfelelő helyét.

A magas kormányynak ez lévén világs törekvése, ezt támogatni: minden igaz honpolgárnak kötelességében áll; de leginkább a vendéglősök azok, a kiknek saját külön érdeke is megköveteli a borhamisítás megszüntetését s mi a magunk részéről egész őszinten törekszünk is e cél felé s az igazsághoz híven már is mondtuk, hogy az eddig felfedezett borhamisítási esetekből elenyészően csekély számú esik a budapesti vendéglősökre, s ezek is többnyire lelkiismeretlen borkereskedőknek vagy termelőknek lettek áldozatai. Azonban az elől idézett törvény végrehajtására vonatkozó rendelet hatályba léptetése óta folytatott hivatalos borvizsgálatok arra a szomorú tapasztalatra vezettek, hogy a borhamisítás nemcsak borkereskedőknél, vendéglősöknél, hanem termelőknél is számos esetben található. Különösen annak egyik primitív módja: hogy t. i. a törkölyre vezet és szeszt öntenek s e folyadékot cukorral keverve, a természetes bor szaporítására használják, a nép között, a kis termelőknél annyira elterjedt, hogy éppen a faluhelyeken vásárolt borokkal szemben kell a vevőknek a legóvatossággal eljárni.

Ily körülmények között a vendéglős — tekintve, hogy a nagyméltóságu pénzügyminiszter ur által törvényhozás elé terjesztett új italmérségi törvényjavaslat egyik szakasza azt a vendéglőst, a kinek hamisított bor találtaknak, az engedély-jog elvesztésével sújtja — arra a kényserhelyzetbe jutott, hogy nem vásárolhat bort, mielőtt azt hitelen vegyi vizsgálat alá nem bocsátja.

Kegyelmes Urunk!

Mi tehát ugy a közérdek szempontjából, mint szerelve féltett iparunk jó hírnevének megóvása és esetleges ártatlan meghurcoltatásunk elkerülése végett — mert sajnos, a hírlapok minden alkalmon kapva-kapnak — azt óhajtanánk elérni, hogy a megvenni szándékolt borokat minden egyes esetben m. kir. vegyikísérleti állomáson vizsgálthassuk meg.

Jelenleg ezt nem tehetjük, mert: a beküldött minták után, azok mindegyikeért külön-külön 16 ft vizsgálati díjat kellene fizetnünk. E költség a bort annyira megdrágítja, hogy azt el nem viselhetjük. Mert ha például valamely bortermő vidéken egy községben 700 — 800 hektoliter bort akarunk venni, ezt a mennyiséget csak 40 — 50 kistermelőnek a

pinczéből szedhetjük össze s ily esetben 50 mintának a megvizsgálata 800 forintba kerülne.

Azonkívül a vizsgálat eredményét csak hetek múlva tudhatjuk meg, sőt legujabb értesülésünk szerint a m. kir. vegyikísérleti állomáson, a nagy munkahalmaz miatt, újabb mintákat vizsgálat tárgyául el sem fogadnak.

Mindezek alapján legmélyebb tisztelettel esedezünk Nagyméltóságodhoz, hogy kegyeskedjék sürgősen intézkedni:

hogy a m. kir. vegyikísérleti állomás megfelelően kibővítették olyformán, hogy Magyarország különböző bortermő vidékein kellő számú megvizsgáló osztályok szerveztessenek;

hogy a borvizsgáló állomásokon kellő számú hites szakérő alkalmaztassék s mi bormintáinkat vásárlás előtt bármily mennyiségben és rövid idő alatt megvizsgálthassuk;

hogy a nagymennyiségű borvizsgálatokból befolyó szaporadíjvédelem folytán a vizsgálati díj a minimális összegre (3—4 frtra) leszállíttassék s ez által a nagyszámú, de csekély tökével rendelkező kis vendéglősre nézve is lehetővé tétessék a borvizsgáló állomás igénybevétele.

Szerény véleményünk szerint ezen új eljárás életbe léptetése által nemcsak elkerülénk a törvényjavaslatban részünkrelé kitárába helyezett veszedelmet, hanem rendkívül nagy szolgálatot tennénk az állami ellenőrzés megkönnyítése, a törvény és rendelet helyes és igazságos végrehajtása körül is, tekintve, hogy mi vendéglősök az ország minden bortermő vidéken vásárlunk borokat s ha azokat minden alkalommal előzetesen megvizsgálthattuk, mihamar kitűdnének, hogy melyik borvidékek azok, a hol a bort hamisítják, vagy műbort készítenek és kik azok a kereskedők vagy termelők, a kik ezzel foglalkoznak.

Nagyméltóságodnak a magyar borászat újbóli fellendülése iránt tanúsított s az országgyűlés előtt legutóbb is kifejezésre juttatott élenk érdeklődésében bizva, alázatos kérésünk teljesítését reményleni bátorodunk.

A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulatának 1899. évi március hó 23-án tartott közgyűléséből.

Járdafoglalási ügy.

A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata a járdafoglalási díjak leszállítása érdekében a következő kérvényt intézte a székesfőváros Tanácsához:

Tekintetes Tanács!

A székesfőváros törvényhatósági bizottságának folyó évi január hó 18-án a járdafoglalási díjak megállapítására vonatkozó határozatát a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter ur 16 788/III. 99. számú rendeletével, az e tárgyban beadott felelőbeszünk mellőzésével, jóváhagyta; ily előzmény dacára is kénytelenek vagyunk a tekintetes Tanácsnál a járdafoglalási díjak leszállítása iránti jelen kérelmünkkel megjelenni, mert míg egyrészt általában kötelességünknek tartjuk iparunk érdekében nem szűnő buzgalommal minden követ megmozgatni, minden lépést megtenni, mely sikert ígér arra, hogy már-már elviselhetlen terhek enyhítését, köztartozásunk csökkentését elérhetjük, másrészt, különösen a jelen esetben kimutathatjuk, hogy a sérelmes 96/99. számú közgyűlési határozat csupán tévedés folytán maradt meg a szabályrendelet tárában.

Sokszor panaszoztuk már az adóforrás után kutató hatóságoknak azon eljárását, hogy a mikor

a közpénztárban hiány mutatkozik — s fájdalom, a »Danaidák hordája« soha sincs tele — akár állami, akár városi szükségletre kelljen fedezet, tulságosan sújtott iparunkre luznak rá újabb és újabb terhek. A jelen esetben is a díjak emelése elleni kérvényeinkkel az összes fórumokat bejártuk s most — ezuttal a siker biztos reményében — kopogtatunk a tekintetes Tanács ajtaján, mert szaktársaink javán eber szemmel örökös figyelmünket nem kerülte el azon sajnálatos köztény, hogy a járdafogalási ügyben a kiadóhivatal által elkövetelt, sok huza-vonásra alkalmas adott tévedés volt kizárólagos indoka a 96. sz. a. közgyűlési határozattal elrendelt járdafogalási díjak fel-emelésének.

Nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni s csak röviden utalunk arra, hogy midőn a belügy-miniszter ur ismételt felterjesztésre nem akarta a tévesen felterjesztett járdafogalási szabályrendeletnek azon egyik legserlemesebb intézkedését a közgyűlésen tényleg elfogadott határozatnak megfelelőleg megváltoztatni, hogy a 3 méternél keskenyebb járdák el nem foglalhatók, előállott a tekintetes Tanács, hogy most már fel kell emelni a járdafogalási díjakat.

Ezen álláspontunk igazolására engedlessék meg, hogy szöszterint idezzük a pénzügyi és gazdasági ügyosztálynak a sérelmes 96/99. számú szabályrendelet megoldását képező előterjesztésnek ide-va szöveget: »Figyelman kívül hagyták az előjáróságok azon körülményt, hogy az érvényben levő járdafogalási szabályrendelet 2. §-a szerint oly járdákon, melyek 3 méternél nem szélesebbek, járdafoglalások nem engedélyezhetők. Ezen rendelkezés folytán igen sok oly helyen, hol már évek óta járdafoglalások engedélyeztettek, közterület jövőben igénybevehető nem lesz, a mi a fővárosnak e czímen elért bevételeit lényegesen csökkenti fogja. Indokolt tehát, hogy a járdafogalási díjak »nemileg« felemeltesenek. Egyrészt a pénzügyi egyensúly helyreállítása végett, másrészt azért, mivel az engedélyt nyerő üzletek azokkal szemben, kik ily engedélyt jövőben nyerni nem fognak, oly előnyben lesznek, hogy ezen előny fejében indokoltan terhelhetők meg a díjak javaslathoz »csékely többletével«. Bár a felemlés indoka ebből is minden kétséget kizárólag kitűnik, főlös óvatosságból ugyanevak szöszterint idezzük a január 18-iki közgyűlésen dr. Wasziliévits János tanácsnok urnak a felszólalásra adott választát: »szükséges a díjtelek felemelése, mert az új szabályrendelet lényegesen korlátozza a kiadható engedélyk számát, így csonkul a régi tarifa mellett a főváros jövedelme, a jövedelem-csökkenést azokon kell behajtani, kiknek járdarendelvény adatait. Viszont ezek elviselelhetik a nagyobb terheket, mert nagyobb jövedelemre fognak szert tenni, miután a közönség hozzájuk fog jární.«

A közgyűlés ezen indoklás hatása alatt csekély szótöbbséggel tényleg megszavazta a 96. számmal jelzett szabályrendeletet, melylyel a járdafogalási díjak »nemileg« a régi »csékely többletével« szerény 100%^o-al felemelteknek.

Azonban mi történik?!

A nagymélt. belügyminiszter ez évi 124.121.III. számú rendeletével vegre helyt adott küldöttségileg és irásban nála több ízben előterjesztelt kérelmünknek is engedélyezte a járdafogalásnak régi feltételeit, melyek szerint 2 méteres, sőt mellék-utczákban 2 méteresnél keskenyebb járdákon is engedélyezhető azok foglalása.

Mi következik ebből más, mint hogy megszűnven azon a fentebbiekben ismertett indoklás

valósága, melyre a sérelmes intézkedés alapítottat, kell hogy maga a sérelmes intézkedés is megszűntetessék, mert hisz most már nem való, hogy a főváros jövedelme a régi tarifa mellett csökken, nem való, hogy egyes üzletek monopólium természetű jogokat élveznek, nem való, hogy a rendelt folytán egyes üzletekbe jobban »tödul« majd a közönség, való csupán az, hogy a sérelmes rendelet épségben hagyása mellett a tisztelt főváros kerülő uton, a jogosság egy alaptételének arczucsapása mellett, a mi kárunkra szaporítja jövedelmét, való az, hogy a közgyűlés határozata a miniszteri új döntés folytán többé meg nem állhat, mert megdőlt azon alap, melyre felépítve volt, való az, hogy mi oly díjakat fizetünk, melyeket töltünk a székesfőváros a változott viszonyok folytán jogosan nem követelhet, való végül az, hogy az átlag 100%-al emelt díjtelek folytán sok üzlet korlátozna vagy egyáltalán mellőzni kénytelen a járdafoglalás igénybevételét, minek a közönség kényelme, sőt végeredményben a közegészség kénytelen megadni az árat, megfosztván a publikumot azon előnytől, hogy fáradalmas napi munkája közben és után az éterem nyomasztó légkörre helyett szabadban tölthesse az étkezési idejét.

Mindezen okok bátorítanak arra, hogy kérjük a tekintetes Tanácsot, utasítsa a gazdasági és pénzügyi ügyosztályt, hogy a járdafoglalásra vonatkozó 124.121.III számú belügyminiszteri rendelet folytán a járdafoglalási tarifa tárgyában tegyen sürgős jelentést a közgyűlésnek, hol is esedezünk, méltóztassék a járdafoglalási díjtelekkel az 1898-ban fennállott tarifa alapján 3 évre megállapítani.

Budapest, május 1.

Előző számunkban főszerkesztőnk tollából megjelent vezércikkünk erős visszhangot keltett az érdekeltek körében, melynek hatásait legjobban bizonyítja ama számtalan levél, illetve czikk, mely válaszkezdés e czikkre szerkesztőségünkbe érkezett. Az érdekesebbeket kiválogattuk és közölni fogjuk, a teljesen ellentétes nézetnek véleménye elől épen nem zárkózunk el, a minék legfőbb bizonyossága az itt következő czikk, melyet leközlünk anélkül, hogy álláspontját a magunkénak vallanánk. Fentartjuk egyelőre azt a jogot, hogy arra később észrevételeinket megtegyük.

A czikk különben a következő:

Mielőtt a dolgok bővebb taglalatába bocsátkoznám, legyen szabad először is alaptételül felállítanom azt az elvet, hogy aki magyar földön él, magyar földből szerzi kenyereit, ha nem is itt született, igyekezzen megtanulni a haza nyelvét.

Ebből az általánosan tett kijelentésből vonjuk le már most azokat a következtetéseket, a melyet a »Ne túlozzunk« írja: talán lojalitásból, talán tulságos opportunitásból nem vont le, illetve a melyeket máskepen látott.

Konsekventiák közül csakis azt az egyet ismerheljük el a magunkénak is, mely bennünket vendéglősöket is igen közelről érdekel, t. i. hogy étlapjaink nyelve a magyaron kívül lehet német épen egy, mint francia, mert tényleg a vendéglőinkben megforduló idegenektől nem kívánhatjuk, hogy ismeretlen nevű ételeket rendeljen és azt se tudja, hogy mit eszik, sem pedig azt, hogy a legszebb kecskeméti vagy szegedi magyar kiejtésű konverzáljon az öt kiszolgáló pinczerral. Idegenek szemében legyen az ember lehetőleg udvarias és beszéljen vele olyan nyelven, ha tud, a melyet az leginkább megért; mert ezen az uton érhető el csakis az a mindnyajunk által óhajtott idő, melyben fővárosunk idegenforgalma nagyobb lendületet fog venni.

De a mi ellen e helyütt felemljük tiltakozó szavunkat, az a sok helyen általánosan elterjedt szokas, hogy a vendéglőbe vagy kávéháza belépő ur emberek, a kiket pedig már az ottaniak többszöri látásból igen jól ismerhetnek és ismernek is, hangos német szóval ndvözlik, németül beszélnek vele, gyakran az ő határozott tiltakozása ellenére is. Minek a német szó ott, a hol a magyar sokkal jobban megteszi a szolgálatot, a hol a magyar szó teljesen helyén van és a hol alkalmazása ellen senkinek sincs — mert nem is lehet — kifogása.

Ez az eljárás semmi más, mint egy elavult hagyomány a multból, egy divatját multka félszég, mely elfelejtve itt maradt fővárosunkkal az abszolút korszak alatti és az ezt követő hatvanas évek kiállhatatlan németeségéből, mint a hogy a lebonthatott régi házak helyén még egyre találunk régi tört cserepeket, elhajlott vas-szövegetek és korhadt deszka-darabokat, melyeknek senki sem veszi immár hasznát, mely nem egyéb, mint hulladék, a minék a szemétdombon van a helye. Ezzel azonban nem akarjuk a német nyelvet sérteni, melynek világra kiható fontosságát mi is szívesen elismerjük, hanem csupán az általunk festett hasonlattal annyit akarunk jelezni, hogy a mi szűkebb világunkban, itt a magyar hazán belül, a német szónak, mint az ósdi épületmaradványoknak az új épületnél, semmi helye nincs és azoknak alkalmazása nemcsak hogy nem helyes, de egyszersmind szerfelett komikus hatású is.

Nem értünk egyet abban sem a tisztelt czikkíróval, hogy a német nyelv ismerete nálunk okvetlenül szükséges annak, aki meg akar élni. Vegyünk csak egy analog példát. Szeretnők látni azt a külföldi — tegyük fel például francia — embert, aki máskepen beszélne vevőivel, mint francziául, nem véte tekintelbe azt, hogy az, a kivel beszél, megérti-e avagy sem. Csakis azért, mert megvan benne a nemzeti önérzet, a mely arra tanítja őt, hogy tölje ha az idegennek valamire szüksége van, a mit tőle kaplat, akkor nem ő fog igyekezni annak nyelvét megtanulni, hanem annak kell magát vele valahogyan megértetnie, a nélkül, »hogy grammatikával és szótárral kezében fekdűjk neki a tanulásnak«.

Persze ennek ellenében azt vetik szemünkre, hogy hóhó, lassabban a testtel, mi még nem tartunk ott, a hol más külföldi nagy nemzetek, akik ugy paczkázhatnak az idegenekkel, a mint nekik tetszik, mert az idegenek okvetlenül szüksége van reájok és ennek kifolyásaképen ugy fog tánczolni, a mint az fűtül.

Elvégre, tisztelt uraim, azt hisszük, hogy ideje volna már felhagyni azzal a kishitűséggel, mely nyakát szegi minden merészebb térvnek és a gyöngeség látszólagos — de csakis látszólagos — kifogását veti minden olyan nemesebb és nagyobb-szabású törekvés ellenébe, mely arra volna hivatva, hogy kitágítsa az eddig oly szűk kereteket és a keskeny galogósvény helyett a haladás teljesen rendbehozott széles útjára terelje a magasabb ideálok felé törekvő nemzetet. A nemzet már kinőtt a gyermekezipókból és most a fiatal, ambiciozus ifjú pezsdülő erejével, szorgalmával, iparkodásával és kitartásával igyekszik helyre pótolni azt, a mit hosszantartó gyermekkora alatt elmulasztott.

Akik reánk fogják, hogy sovínisták vagyunk, azok — szeliden szólva — nem tudják mit beszélnek. A sovínizmus nem létezik, ez nem más, mint pusztá agyrem és nem közzönheti másnak létezését, mint annak, hogy egy a kosmopolitizmusnak megfelelő ellenfogalmat kellett feltalálni. Sovínisz-

Kávai ur bormintái.

A Bummer és társa híres borkereskedő czég vidám utazója Kávai Jakab ur, már régen nem lévén Mező-Kászony felé, elhatározta, hogy a következő utazás alkalmával ezt a vidéket fogja meglátogatni, hogy a czégnél minél több megrendelést, magának pedig proviziós hasznót, azaz hasznos proviziót szerezzen.

És ugy eszedekett a mint monda. Szabad vasúti jegye lévén, melylyel bármikor és bárhová utazhatott, felült a gyorsvonatra és elrohogott teljes gözzel és duzzadó vitorlával a reménynek a mezőkászonyi aranymezők felé.

Mielőtt azonban tovább mennék, jellemezzük egy kissé hősünket, Kávai Jakab urat, a ki ugyan a borügynökök általános osztályától sokat nem különbözött, — bár ő benne egy kissé hatványozott mértékben fordultak elő egy a jó, mint a rossz oldalak — mégis megérdemli, hogy egy pár elnagyoit esetvonással bemutassuk őt az essen-cziák és spiritusok, hamis és hamisítatlan vizzel kevert borok ékes-szavu hösét.

Az az általános felfogás, hogy a nagy lángész rendezés esenevészs külső alakba rejtzők el, teljes beigazolást nyert Kávai urnál, mert ő igen vékony pénzű emberke volt alacsony termettel és gyöngye izmokkal, ellenben a mi a lángészlet illeti, az teljes mértékben — hiányzott nála.

Az a jó tulajdonsága volt, hogy mindenhol imponálni igyekezett, s bár külső alakjával szemben emelt hangú beszéde épen a nem kívánt hatást érte el — mégis igen gyakran emelkedett a helyzet magaslataira, már akkor tudnillik, mikor a helyzet

magaslata valamely erős boltiszolga vagy »lohdniener« hatalmas vállai voltak, melyeken ő gyors egymásutánban tette meg az utat kifelé, ott, a hol jelenlétét egyelőre fölöslegesnek találta.

Miután hősünket ekképen ugy testileg, mint lelkileg eléggé, ha nem teljesen is, de elég találón — t. i. ugy, hogy semmit sem találtunk — jellemeztünk, állteremtünk történetünk további folyamára.

Kávai Jakab ur tehát leszállt a mező-kászonyi kis állomáson a vasútról és a vasútnál található egyetlen rozoga omnibuszon — mely a »Vörös kakas« büszke feliratát viselte — kezében fölkénken szorítva paktáskájának fülét, a melyben bormintái huzták meg magukat, bedöcögött a városkába, melynek főterén volt a széles vidéken hírneves »Vörös kakas« fogadó.

A mikor megérkezett, épen országos vásár volt, melyet rendezés a mezőváros egyetlen főterén tartanak meg, a hol is fel van állítva a bódék egész sorozata, melyekben különféle kereskedők és mindenféle rövid és hosszú árusok, vászon, ruha, posztó és mi egyéb árusok árulgatják sokfelől összehordott portékáikat.

Mint említettük, vásár volt és ilyenkor a »Vörös kakas« fogadó zsuflóság megtelt, bár máskor közönséges időben olyan mint egy elátkozott várkastély, melyet hébe-hóba látogat meg a helybeli polgárságnak be-bevetődő gégeszomjas néhány individualma, néhány hivatalnok ember és az esetleg vidékről bevetődő parasztok.

Kávai ur a mint megérkezett, szobát kért, az ott lézengő pinczér előbb gyanasún végig nézte fürkésző szemekkel, egy félóraig az arcát vizsgálta, mintha egészen vesejébe óhajta látni, azután a

legnagyobb határozottsággal kijelentette, hogy e tárgyban értekezni a fogadó őrrel.

Szerte az ivóban, hol ez a beszélgetés lefolyt, vegyesen ültek vásárra bejött parasztok és paraszt-asszonyok, itt-ott egy-egy jobb kinézésű polgári ruhájú ember, kisereskedő, néhány úr is az egyik sarokban elvonulva a közönséges néptől, míg a levegőben elterjedt az az átható kiállhatatlan illat, melyet ren-szerint sok ember jelenlété idez elő.

Végre hosszas várakozás után előkerült a fogadós is, a ki eddig az udvaron el volt foglalva a vásárra érkezett szekerek elhelyezésével az állás alatt. Kávai urnak kijelentette, hogy legnagyobb sajnálatára szobát nem adhat, mert mind le van foglalva. Midőn ez azonban kérte, hogy adjon, mert máshová ugy sem mehette, azt mondta hosszas fejkargatás és pipaszár-rágás után — mert az elmaradhatatlan pipa ott csigított folytón százában, melyet talán éves közben sem velt ki onnan — hogy van egy kis kamrácskaja itt közvetlen az ivó mellett, ha a vendég úr azzal megelégszik, akkor nagyon szívesen rendelkezésére bocsátja.

Mit volt tenni, Kávai ur belenyugodott a este-tozhatatlanba s minthogy e közben már be is veltelédett, vacsorát kért és annak bekebelezése után elhatározta, hogy lefekszik, elfaradva lévén a nagy úttól és hogy csak másnap megy el a vevőkhoz s lát az üzlet után. Be is vonult hát a kamrába s a kemény ágyon, melyhez már vidéki kirándulásai alatt különben is hozzaszokolt, oly büszkén nyujtozkodott végig, mint egy cs. és k. kamarás.

Azonban — bár e tekintetben már széleskörű tapasztalatot szerezhetett volna — egyáltalában nem számított a bekövetkezendőkre. Mert mihelyt

lák nem vagyunk, hanem szeretjük édes hazánkat és annak zengzenges bübajos nyelvét és nem engedjük, hogy az bármely más képzelt szempontok és tekintetek ürügye alatt azokból a jogaiból, melyekhez neki természetesen jussa van — kiforgassák és martalékkul dobják oda a kosmopolitismus vadéhes piaczára a világpolgárok bestialis étvágyának.

A fentebb elmondottak alapján álláspontunk tehát az, hogy — habár nem is igyekszünk tüzzel-vassal magyarosítani és minden vadidegenre, aki hozzánk érkezik, ráoktroynálni a magyar nyelvet — törekszünk a magyar nyelv véren szerzett jogainak érvény szerzési mindenhol és mindenkor, ott és akkor, a hol és mikor arra alkalom nyílik és idő kínálkozik. Szívesebben tájítjuk ki a jogok határait, a mi természetes, anélkül, hogy sértenők másoknak — előltünk teljesen szent és sérthetetlen — jogaikat, de nem engedünk egy lépést sem abból a határból, melynek kövén a magyar szent haza varázs neve van bevésvé. Loyálisak vagyunk az idegennel szemben, aki hozzánk jön anélkül, hogy talán hyperloyalitásból a nyelv szentsége ellen követnének el vételt azzal, hogy annak messzeszemen engedményeket tennék, de megköveteljük azoktól, akik a magyar haza földén — jóllehet saját szorgalmukból és igyekezetükből — maguknak jólétet vagy csak existenciát is teremtettek, hogy igyekezzenek alkalmazkodni a nemzeti eszméhez és ha ők maguk még nem magyarok is, de neveljük gyermekeiket hazafias polgárokká és ne merjenek menyéleteket elkövetni nyelvünk szentsége ellen, mert ez olyan, mint a körül visszapattanó acélgolyó, azt öli meg, aki kilötte. **Egy hazafi.**

Palackborok eladása a fűszerkereskedésekben.

Az italmérési törvény azon intézkedését, hogy a palackokba befújt borokat a fűszerkereskedők szabadon árulhatják, mi részünkről sehogy sem tudjuk indokoltnak találni; nem pedig két okból, először is azért, mert a borárúsítás már magában anyagánál fogva nem a fűszerkereskedésnek képezi árulját, hanem a vendéglősök és kormárosok aruczikke az; mely ezeknek egyedüli és fő keresetforrását képezi.

Másodsorban pedig azért nem, mert a törvényesé által nemcsak nagyban rövidült meg a kormáros- és vendéglősipar, hanem gyakran visszaéléseket is idéz elő.

Ennek bebizonyítására nem kell sokat mondanunk; tekintsen szét bárki is némely fűszerkereskedő cseztáblájára s ott olvassni fogja, hogy a kereskedő „saját töltésű asztali borokat” árul palackokban; de sőt a hirdetésekben is nagy garral ajánlja az ő saját töltésű borait.

Ez pedig nem egyéb, mint visszaélés a törvényes engedéllyel, hogy miért és miként, röviden megfitymáljuk.

A vendéglősök és kormárosok fő keresetforrása az asztali boroknak kismértékben való elárúsítása, sőt mondhatnánk, ez képezi az ő létkérdésüket; ők, eltekintve attól, hogy teljesen pénzállozattal és idővesztéssel bejárják a bortermelő vidékeket, megveszik a borokat, hogy aztán a kismértékben való eladás folytán hosszú idő múltával pénzük visszaforduljon, míg a fűszeres, ha vesz is egy hordó bort, azt palackokba fejtli és drága áron elárúsítván, csakhamar visszatérül, és pedig jelentékeny nagy kamattal befektetett tőkéje, mely azonban arányban sem áll a vendéglős vagy kormáros által a borokba befektetett tőkével. Ez már magában véve is igá-

zolja, hogy a fűszeresek a palackokban való bor eladása által jelentékenyen rövidítik meg a vendéglősöket és kormárosokat. De mondjuk, eltekintve ettől, a megrövidítés még inkább növekszik azáltal, hogy a fűszerkereskedőhöz fűszerárúk bevásárlása végett megjelenő vevők a kereskedő ajánlatára és dícséretére megveszi egyúttal a szükségesli borát is drága pénzen, melyekért a kereskedő egyszerre kap nagyobb összeget 50, 60, sőt 80 krt is, pedig alig ad érte többet, mint legfeljebb 7 decziliter. legtöbb esetben azonban csak 5 decziliter; míg a vendéglős és kormáros 35, 40, legfeljebb 60 krajczárért kénytelen borát és pedig 1—2 decziliter-számba helyesége látogatónak kiszolgálni, s így míg a fűszerkereskedő egy-egy üvegnél már egyszerre 50, 60, sőt 80 krt is bevesz, addig a vendéglős és kormáros egy vendégtől 4, 5, 6, legfeljebb 8 krt vesz be; kérdjük most már, nem megrövidítette ez a vendéglős- és kormáros-iparokat? Kétségkívül az, s ezt tagadni nem fogja senki, a ki elfogulatlanul ítél e tárgy felett.

Mi a magunk részéről már azt sem tudjuk helyeselni, hogy az italmérési törvény a fűszerkereskedőknek a „dessert”-boroknak palackokban való elárúsítását korlátlanul megengedi; tehát legyen, ez törvény, és mi meghajlunk a törvény előtt, de arra már aztán egyetlen egy törvényszakaszt sem találunk, hogy a fűszeresek az asztali borokat is palackokba fejtethik s így árulhatják, és ezt téve, feltétlenül visszaélnék a törvény gyöngeségével.

A „dessert-borok” elárúsítási joga is a szállodások, vendéglősök és kormárosok joga volna, mert hiszen ez tartozik az ő szakmájukhoz; de ha már a törvény szabad teret engedett a fűszereseknek e tekintetben, elégedjenek meg azzal és ne éljenek vissza azzal, hogy lefejtett „asztali borokat” is áruljanak.

Ezt legalább is teljes joggal megkövetelhetik a vendéglősök és kormárosok, mert ők nemcsak jelentékeny házbérl fizetnek üzleteik helyisége után, hanem óriási összegeket fizetnek italmérési jog czimén, mit a fűszeres nem fizet, és ezen előtérteket a vendéglősnek eladott ártóból kell előteremteni; de miként tegye azt, mikor a fűszeresek árulják a lefejtett asztali borokat s oly nagy mérvben megrövidítik a vendéglősök és kormárosok bevételeit?! Ez uraim, sem nem igazságos, sem nem jogos, de még csak nem is méltanos eljárás.

A gyógytáraknak meg van engedve, hogy az ugynevezett „gyógyborokat”, melyeket az orvos főleg az elgyöngült és verszegény betegek számára szokott rendelni, árulhassák, ilyenek a „malaga”, a „tokaji mázslás” és „aszú”, ilyen a „sherr”. És hogy ezek árulása a gyógytáraknak engedélyezve vannak helyes, de ugyan mit mondanának a palackborok elárúsításával foglalkozó fűszerkereskedők akkor, ha véletlenül egyik-másik gyógyszerésznek is eszébe jutna, hogy miután „gyógyborokat” árulni szabad — palackborokat is árulna, sőt „saját fejtésű asztali borokat” is tartana eladás végett? Nem tekintenék-e ők ezt visszaélésnek, és nem kellenék-e harczra az ily gyógyszerész ellen; pedig a palackbort árúsító fűszerkereskedők épen így dolgoznak, nekik van engedélyük „dessert”-borokat palackokban árúsítani és ők saját fejtésű asztali borokat árulnak, a miként az ily gyógyszerész megrövidítette az ő jogaikat, ép úgy rövidítik meg a mi jogainkat akkor, amidőn palackokba fejtett asztali borokat árulnak, melyeknek elárúsítása a mi kizárólagos jogunk, és e jogunkat a törvény hallgatag gyöngesége miatt megsorbítani nem szabad a fűszerárúsoknak.

vege volt a vásárnak, este kezdődött a fogadóban a nagy céco. A jó vásárt csapott gazdák és egyéb kereskedők egyre-másra üritgettek a literest és akkor lett csak igaz mulatság, mikor a mezőváros harmadfél szál cigányból álló bandája is bevetődött és fűszaggató, idegzsongító bübajos dalokat esalt ki (a sző szoros értelmében) a síró-rívó hegedűből s az isteni zene hangjai mellett borizt, rekedt, csukló, sívító, kappan-hangokon egyenként, majd meg egyszerre, kettőben és többszörösen megszólalt a félig vagy egészen berúgott vendégek kardala.

Kávai úr soká, igen soká nem tudta szeméit lehunyni, már-már arra gondolt, hogy inkább, mitsem nyugtalanul ide-oda hánkolódjék az ágyon, felkel és kimegy az ivóba, a hol legalább embert lát. Mégis megmondotta a dolgot, tekintve, hogy másnap sok szaladgálni valója lesz, inkább az ágyban maradt és a hirtelen, pillanatnyilag beállott csöndet felhasználta arra, hogy elaludjék.

Künn az ivóban, mikor már éjfél felé járt az idő, az egyik asztalnál ülő úri társaság tagjai már elértek azt az időt, mikor az a nota zendül rá, hogy azt mondja: „Nem, nem, nem, nem megyünk mi innen el!” A fogadós látva a szerfelett emelkedett hangulatot, de mert már a záróra is közeledett, kijelentette, hogy több bort nem ad, erjék be az urak annyival, a mennyit megitták, a mit ő annyival is inkább meglehetett, mert más kormára vagy fogadó egyáltalán nem volt a helységben és ekkép ő monopolizálván a helyzetet, az ő szava döntő súlylyal bírt.

Hiába volt minden kapacitáció, határozottan megmaradt szándéka mellett, már pedig ha valaki

Azt hisszük, eléggé kifejtettük álláspontunkat s azt is hisszük, hogy az előadott indokainkat mindenki méltányolni fogja, aki legkisebb érzékkel bír a jog iránt, melyet tiporni nem lehet, s a törvény iránt, melyet kijátszani nem szabad.

Ez ügyet az ípartestület választmányára elebe vinni, ott az ügy feletti tárgyalást behatáron megtartani, és ha — mint azon nem is kételkedünk — sorainkban előadottak és felsorolt indokokat az érdekeltek körök magukév teszik, oly mozgalmat szíveskedjenek megindítani, amely egyrészt a jelez-tük visszaéléseknek tovább terjedésére hatóságát fog vetni, másrészt pedig a vendéglősök és kormárosoknak nagymérvű megrövidítését jövőre nézve teljesen meg fogja akadályozni.

A hiányos törvényt könnyen lehet újabb törvény-szöveggel kipótolni, ez esetben azonban az sem szükséges, itt csak a törvény magyarázatát kellene a magas kormánynál kérni és kieszközölni, hogy rendeleti úton mondja ki, miszerint: a fűszerárúsoknak törvényben gyökerező azon joga, hogy „dessert”-borokat palackokban árulhatnak, sértetlenül fenntartatik ugyan, de „asztali borokat” akár maguk, akár mások által palackokba történt lefejtéssel árulniok nem szabad.

Palotai Csorba Akos.

Mi a vendéglős hivatása?

A közönség azt felelné erre: „Jól főzni, jó bort adni, jól kiszolgálni.”

De ez nem elég az üdvösségre, az igaz, hogy ez talán a közönség szemében a legfontosabb, de az is fő kellek egy jó vendéglősnek, hogy vendégeivel tapintatosan tudjon bánni. Kötelessége a vendéglősnek közönsége fölött őrködni, úgy azonban, nehogy ezeken terહેre váljon; nem kis feladat ez, nehezebb, mint midőn Tisza Kálmánt egyik képviselőtársra megsértette, s ő azt mondta, hogy az okos embert az jellemzi, hogy ha mérges, akkor is helyesen tud felelni, s még akkor sem sérti meg embertársát!

Ez nagyon nehéz feladat, mert a mérge elragadja az embert; hanem tudok ennél egy sokkal nehezebb feladatot: az ittas emberről — nézetem szerint — még nehezebb elbánni, mint a mérgeessel, mert az ittasnál ahhoz, hogy helyesen legyen, a vendéglős beavatkozása szükséges, míg a mérges maga intézkedik.

Ezáltal a vendéglősnek olyan szerepe van, mint a katonának, aki az őrségen áll, mert ahány, annyiféle vendége felett kell őrködni.

Aki otthon összevész feleségével — hova megy kifűjni magát? a kormámba. A ki maltnai akar — hova megy? a kormámba; a szerelmes, a búskomor, az ideges — mind a kormámba megy.

A náthás is a kormámba megy baját fejelelni, kinek rendezes rossz a szája íze, a bor gyenge neki — a leves csupa víz, a husnak nincs íze, s a jó Isten tudja, hányféle vendég van még, — és akárhány, akármilyen akad, mindenkivel a vendéglősnek okkal-móddal kell bánni, akárcsak az orvosnak különböző szeszélyű beégeivel. A berugottnak ugyan nem kell orvos, de kell őrangyal; az őrangyalnak, miután helye a kormámban nincs, teljesítsük mi a hivatását; így az elsoroltakra nekünk kell őrködniük.

A verekedőre, hogy ne verekedjen; az ittasra, hogy a többi vendégeket meg ne sértse! Van ilyen is, aki ok nélkül tör, zúz, azt e szenvedélyben kell megakadályozni. A szerelmezt, nehogy öngyilkos legyen, hogy baját fejejtse — szórakoztatunk kell. Ügyelnünk kell, hogy az ideges, ha minket megsért. vissza ne feleseljünk neki; a dalos, hogy ne daloljon.

De hányfélet lehetne felsorolni, ha ezek most már léteznének.

Ma már nem verekednek össze, nem veszekednek, nem vágják a földhöz a poharat, sem nem dalolnak. De hát hol vannak ezek? — meghaltak? vagy nincs pénzük? vagy nem is isznak már?

Nem bizony, mert nincs kereset!

Más rendszer kellene, ugy mint 48-ban is másvalami kellett volna; ugyan mi? Mannlicher . . .

Ma munka kellene a népnek! . . .

Hruska János.

Wiener Sodawasserfabrikanten in Budapest.

Am 25. April war hier eine Abordnung der Wiener Sodawasserfabrikanten unter Führung ihres Vorstehers, Ignatz Jolles, bestehend aus den Mitgliedern Anton Koretz, Emanuel Trojan, Karl Helbig, Josef Bürger und Josef Nell zum Studium und zur Besichtigung der hiesigen Fabriken, da die in Wien bestehenden Fabrikanten eine vereinigte Sodawasserfabrik zu gründen beabsichtigen. Am Bahnhofe wurden sie von Aladár Fodor und Friedrich Deutsch erwartet und auf das herzlichste begrüßt. Am selben Tage besichtigten sie die Fabrik „Adria“, wo sie die ihnen zur Verfügung gestellten Geschäftsverträge studierten. Am Abend wurde ihnen zu Ehren bei Franz Kommer ein Banket arrangiert, an dem nebst den Gästen noch folgende Herren teilnahmen: Moritz Grünwald, Director der „Artesia“ A.-G.,

BABUSEK FERENCZ

mű-butor és tekeasztal üzlete

Budapest, VI., Szondy-utca 19, Csengery-u. sarok

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy-mint: háló-, ebédlő-, szalon-, kávéház-, portál- és üzlet-berendezéseket helyben és vidékre. —

Ajánlja

fordítható tekeasztalait,

egyik oldal golyó-, a másik oldal karamboljáték számára, mindkét oldal márvánnyal ellátva.

Új és használt tekeasztalok és mindennemű kellekek dus választékban mindig raktaron.

Mindenféle stylbeni kávéház-berendezések elvállaltatnak.

Árak megegyezés szerint. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

CSÁKY ÁRMIN Budapesten,

VI. Andrassy-út 67 (a Millennium kávéházzal szemben).

Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításán 1889. évben a párisi világkiállításán.

Ajánl konyharuhákat minden nagyságban

szakács, pék, cukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvélezből frt 150, 2. 250
Kabátok pique-vélezből frt 2. 250, 3.
Kabátok osnivat-v. satinból frt 1.25, 1.50
2. 250

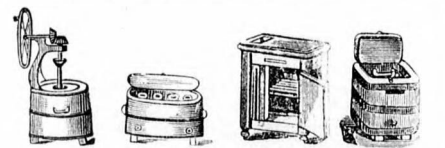
Szakács-nadrágok (pantalón), pamut-kam-
garnból, kék, fehér esősk, 2.50—3 frt

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú creton
ból, kr. 40, 50, 60

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú vászon-
ból, kr. 60, 80, 100

Szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25
30, 35, 40.

Ezen fehéremű czegegnek külön spe-
cialitása és a legtöbb úraság szállodák és
konyhába általán szállítatik.

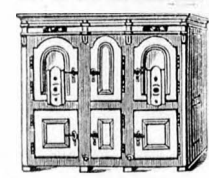
GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő- és
fagyasztó-készülékek,
puhafa butor, konyha és
háztartási eszközök gyára

Budapest, VI., Klapka-u. 5.

Raktár:

VI. Teréz-körút 8.

Járványok idején és minden időben semmi
sem biztosítja jobban az egészséget, mint a
jó és emészthetőképes gyomor, meg a tiszta
ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

Ágnes-forrás

természetes szénsavdús ásványvíz,

mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó
asztali és étrendi savanyvíz; dús szénsav-
tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer
fertőző elemek ellen, de egyszersmind ser-
kentőleg hat a gyomor szervezetre; emésztő-
képességét helyreállítja és fokozza, valamint
minden kóros behatástól megóvja.

Kedvelt borvíz.

Az Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár: Édeskuty L. os. és k. udvari szállító,
Budapest, V., Erzsébet-tér 8. sz.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben
és vendéglőben.

Aladár Fodor, Adolf Bergsmann (»Adria«),
Julius Barth, Max Schwartz, Ludwig és
Jakob Hegedüs, Heinrich Koppel (»Unio«),
Paul Cseley. Präsés der Budapesti Genossen-
schaft, Adolf Werner, Josef Schleicher und
Director Muldner der Kohlensäure-Industrie.
Den ersten Trinkspruch sprach Ignatz Jolles,
indem er für die herzliche Aufnahme im Namen
seiner Kollegen dankte. Nach der mit Beifall auf-
genommenen Rede erhob sich Moritz Grünwald,
leitender Director der »Artesia«, indem er die Gäste
begrüsste und wünscht, dass das gute Einvernehmen
zwischen Budapest und Wien immer bewahrt werde,
und unsere Gäste mögen sich auch fernerhin in
unserer Mitte wohl fühlen. Hierauf erhob sich
Gemeinderath Helbig und betonte in seiner
schönen Rede, dass er gar nicht überrascht ist
von dem freundlichen Empfang, den ihm die Buda-
pester Kollegen bereiteten, denn die ungarische
Gastfreundschaft ist sprichwörtlich, aber nicht nur
in Wien, sondern in ganz Europa und lässt die
Gesellschaft hochleben.

Es sprachen noch viele Andere und spät nach
Mitternacht schied die Gesellschaft, was uns nicht
wundern darf, denn wir kennen die Kommer-
sische Küche und Getränke.

Tags darauf besichtigten die Herren die Fabriken
»Unio«, Wagner, Werner und Schleicher, »Sanitas«,
woselbst die Gefrorenes-Fabrikation und Conserven-
fabrik allgemeine Bewunderung hervorrief. Zum
Schlusse besichtigten sie die »Artesia«, wo sie vom
Director Grünwald geleitet, über die kleinsten
Details Aufklärung erhielten und hätten es nicht
gesehen können, dass eine Sodawasserfabrik in
dieser Weise geführt werden kann. Die prach-
vollen Stallungen, Magazine, Gebäude und die
artesische Mineralwasserfabrik, Alles hat Ueber-
raschung hervorgerufen.

In der artesischen Fabrik die Flaschenreinigungs-
Abtheilung, die Vignettirung, die Kühlapparate, mit
einem Worte die ganze Handhabung des Sauerlings
war ihnen etwas Neues und haben nicht genug
Worte des Lobes gefunden.

Beim Abschiede gratulirten sie dem Director
Grünwald sowohl als auch den Budapesteser Gast-
wirthen, dass sie eine solche Fabrik ins Leben
gerufen haben, die den Stolz der Mineralwasser
fabriken bilden kann.

Auf ein baldiges Wiedersehen in Wien und mit
einem Hoch auf die Budapesteser Kollegen verab-
schiedete sich die Gesellschaft.

B.

Ueber das Wiener Gastwirth-Gewerbe

schreibt die in Wien erscheinende »östr.-ung. Gasthaus
Ztg.« Nachstehendes:

»Recht ungemüthlich wird es im Wiener Gastwirth-
Gewerbe. Die für den wohlhabenden Mittelstand berech-
neten Restaurants müssen eines nach dem anderen zu-
sperrten. Das jüngste Opfer der zerfallenden gesell-
schaftlichen Zustände in der Residenz ist die ehemals
Wiener'sche Bierhalle in der Naglergasse, welche
vom Restaurateur Josef Rüdiger im vorigen Jahre
übernommen worden war. Das Restaurant, welches sich
eines grossen Stammpublicums erfreut hatte, konnte
trotz des grossen Fleisses des Herrn Rüdiger, welcher
einen Zins von 10,000 fl. zahlte, nicht mehr auf die
alte Höhe kommen. Dazu kam die Eröffnung des Rath-
hauskellers, welcher, wie die meisten Restaurateure
fühlen, eine grosse Schädigung des Wirthshausgewerbes
bedeutet. So musste Herr Rüdiger den Concours anmel-
den. Die Hauptgläubiger sind die St.-Marxer und die
Pilsener Brauerei. Es soll ein Arrangement derart ge-
troffen werden, dass ein Brauhans die Restauration aus
der Concursmasse übernimmt, die Gläubiger befriedigt
und das Etablissement weiterführt. — Ein anderes
Opfer des Rathhauskellers und der Automaten Restau-
rants ist das Restaurant »Pschorrhäus« in der
Jasomigottstrasse, das nach etwa zehnjährigem Be-
stande gesperrt wurde. Ist's denn auch anders möglich?
Im Rathhauskeller wurden innerhalb 6 Wochen um
47,000 fl. Wein ausgeschänkt. Wie vielen Wirthen, lang-
jährigen, ehrlichen gewerblichen Existenzen wurde
dieser Betrag entzogen! Und welche Nöthigung bestand
in Wahrheit für diese Schöpfung der herrschenden Ge-
meinderathspartei? Diese Frage wird am besten durch
die Thatsache beantwortet, dass das Publicum im Rath-
hauskeller willig für ein Vierteliter Wein den Betrag
von 18 bis 30 kr. und noch mehr bezahlte. Wir fragen:
Bekommt man nicht in jedem Wiener Gasthause um
diesen Ausschankpreis mindestens die gleiche
Qualität Wein, wie im Rathhauskeller? Der Wirth
schänkt den gewöhnlichen Tischwein um 10 bis 12 kr.
das »Viertel«, und man will von ihm offenbar dafür
denselben Wein, den man im Rathhause um das 2 und
3fache bezahlte. Dann heisst es: »Ja beim Wirth bekomt
man halt das nicht... Bei diesem Anlasse erinnern
wir daran, dass im Jahre 1887 das Project des Rath-
hauskellers und der Bäckerei im Rathhause nahe der
Verwirklichung war. Die damaligen Gemeinderathe
Franz Kolbeck und Dr. Mandl waren es, deren
Bereitsamkeit es gelang, beide Projekte zu Falle zu
bringen. Heute, in der »gewerbfreundlichen« christlich-
socialen Aera sind sowohl die Bäckerei im Rathhause als
auch der Rathhauskeller erstanden. Es gibt in Wien
keinen Wirth, der nicht die Wirkungen dieser Mass-
nahmen schwer genug empfindet, was ihn jedoch nicht

hindert, mit Ehrfurcht zu dem Bilde des Bürgermeisters
Dr. Lueger emporzublicken... O Du Wiener Gemüth-
lichkeit!

A vidéki szállodák egy árnyoldala.

Mielőtt belekezednénk tulajdonképeni tárgyunk
taglalásába, keztyűt huzunk kezünkre és ekképen
keztübe bujtattot kézzel nyulunk bele abba a
darázs-fészekbe, a melynek belső anyaga, ha nem
s mérges, de mindenesetre — least but not least
— undorító. Ez a darázs-fészek a vidéki szállodák
— tisztelet a kivételnek — által üzött erkölestelen
üzelmek kérdése, melynek kényes tárgya finom
banásmódot igényel és nem engedi a teljesen nyil-
vános tárgyalást, nehogy átlépjük a jó ízű szűkre
szabott határait. Az erkölestelen üzelmekről akarunk
beszélni, melyek a vidéki szállók nagy részében
ugyszólván teljesen üzletág gyanánt vagy pedig
melleskes jövedelemszerzés módjeként vannak be-
vezetve és az illető szállodatulajdonosok által
szinte sanctionálva, a hol lábbal tapossák a szal-
loda-ipar tisztességességét és annak mocso-
kaltalan fényét elhomályosítani igyekeznek a magukat
szállodásoknak nevező, de tulajdonképen aljas
üzelmekkel kufarkodó elvetemült egzisztenciáik.

Maga az ügy lényege abban áll, hogy sok
vidéki szállodában, a hol az ügynevezett rendőr-
ségi felügyelet alatt álló nyilvános helyiségek ritkák,
esetleg a szanalomra méltó perditák mennyisége ki-
nem elégítő. Ott a szállodatulajdonosok, a szűkség-
hez képest, egy-két vagy több szalodányt alkalmaz-
nak és a hatóság tudta nélkül folytatják az erköles-
telen üzelmeket, anélkül, hogy erre engedély kér-
nének, gyakran közegészségügyi tekintetben is a
legmészebbre kiható kárt és romlást okoznak az
emberiségnek.

Ismételjük, nem akarunk mélyebben a dologba
belebozsátokozni, de mindenesetre fel akarjuk emelni
létaköz szavunkat itt is, mint mindenhol, a hol
ugy a közérdek erre kényszerít, valamint a hol a
szállodai ipar jó hírneve forog kockán. Már
pedig az szentség előttünk, melyet nem engedünk
sárba tiporni, hanem a legelhatározottabban hadat
üzünk minden a tisztességes ipar ellen intézett
és azt alapjaiban megrontó támadásnak, mely
nemcsak hogy a feltűre özött hírnév ragogását
vonja a legfeketébb homályba, hanem odavisz,
hogy a mit évtizedek keserves munkájával, verej-
tékes vállllettel erőfeszítéssel a szállodai ipar nemes-
lelkű apostolai elérték, a magas nívaut, a lehető
legalacsonyabbra szállítja le és nagyon kétséges,
hogy a már egyszer felvirágozott, de jólag tönkre-
telt iparnak akadnak-e majd ismét újabb önzellen
munkái.

Hasonlítsuk csak össze — eltekintve a nagyobb
városok fényűző és elsőrangú szállodáitól, melyeket
ha érhet is gáncs, bár nem e tekintetben, mert arra
nézve a nagy városokban a lehető legszigorubb
ellenőrzés gyakoroltatik — azokat a kisebb vidéki
szállodákat a külföldön, a miénkkel. Tapasztalni
fogjuk, hogy daczara annak, hogy azokban a leg-
több esetben sokkal nagyobb női létszámot talá-
lunk, mint hasonló kaliberű vidéki szállóinkban,
mégis a puritán erkölcsi felfogás van uralmon és
ott még almutkban sem gondolnak arra, hogy az
ipar jó hírnevét megbélyező üzelmeket vegyenek
gyakorlatba. Ámbátor talan azokban a szállodák-
ban is nagy az utazó közönség forgalma, bár ott
is a szállodásoknak abban összpontosult teljes tö-
rekvése, hogy a vendég lehetőleg »minden« kénye-
lemmel elláttassék és semmiben hiányt ne szen-
vedjen, a mi egy, az ipar érdekeit teljesen felfogni
bíró és méltányos szállodás valódi és egyetlen
elje, törekvése lehet, még sem mutatkoznak a
szállodai élet elfajulásának akkora szélsőségei ott, a
mi a józanságnak, értelmességnek és egyszersmind
a nemesebb céloktól hevülő tiszta belátásnak a
bizonyosága.

Nem kongatjuk a vészharangot, hogy azt hig-
yék rólunk, valóban nagy veszedelem lehet ott, a
hol ilyen nagy garral kell beszélni. Hála Istennek,
a mi szállodásaink legnagyobb része is józan,
tisztességes, tiszta ideálokért hevülő és iparát sze-
rető, sőt annak minél magasabbra való felvirágoz-
tatására törekvő és igyekező uri ember; csakis az
elvező kisebbség az, a kikre szavaink vonatko-
znak és a kiket meg nem szüntünk ostarozni addig,
a mig vagy jobb utra térnek, felhagyva egyáltalán
a szállodai ipar mai nívauját veszeleztető és
fentebb vázolt erkölestelen üzelmekkel, vagy ha
azzal felhagyni nem tudnak vagy nem akarnak,
válnak ki abból a testületből, a melynek csak
fekélyeit képezik és lassan más foglalkozás után,
a hol talán virágok nyílnak számukra, olyan pályán,
hol nem veszeleztetik egy egész nagy erkölcsi tes-
tület létérédekét.

Ha nem is tartuk fel a dolog minden részletét,
de azt hisszük, hogy a mennyire a körülmények
között lehetséges volt, megvilágítottuk a sötét
kérdés rejtelmeit, rámutattunk a baj okára, mely
nem más, mint az örökös pénzahajzásat, a minél
előbb való meggazdagodás utáni és az emberek
kebléből soha ki nem ölhető vágy, a vagy a
kínesek, az aranyhalmazok után, még akkor is,
ha az nem tisztességes uton történik, ha a fel-
halmozott pénzgarnadák minden egyes darabjához

Kimutatás

a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Keresmárosok Ipartársulata és a Budapesti Pinczér-Egylet által 1899. évi február hó 28-án rendezett jótékony célú táncvizgalmat felülfizetéseiről.

	frt. kr.
Első magyar részvény-serfözde	150.—
Dreher Antal serfözde	150.—
Királyi részvény-serfözde	100.—
Polgári részvény-serfözde	100.—
Ifj. Hagenmacher serfözde	100.—
•Hungaria• nagy-szálloda	100.—
Auer-izzófényi társaság	100.—
Louis François és társa pezsgőgyár	100.—
Törley József pezsgőgyár	100.—
Budapesti légszesz-társaság	100.—
Hubert J. L. pezsgőgyár	50.—
Heidsieck & Cie. pezsgőgyár	50.—
Bokros Károly vendéglős	50.—
•Artesia• szikviz-gyár	50.—
Löwenstein Nándor	50.—
Hölle Márton	30.—
Belatini-Braun pezsgőgyár	30.—
Gundel János	25.—
Schreiber unokaöcsesei	25.—
Haas Fülöp és fia	25.—
Thonet testvérek	25.—
Berndorfi fémipararu-gyár	25.—
Stadler Károly	25.—
Kommer Ferenc (•Virágcsokor•)	20.—
Glück Frigyes	20.—
Schalek Mária (Abbazia)	20.—
Magyar villamossági részvény-társaság	20.—
Krausz Gottlieb (bécsi czég)	20.—
Huber Antal (sütő-mester)	20.—
•Sanitas• szikviz-gyár	20.—
Borhegyi Ferenc	17.—
Schultes Emil (Salvator-forrás)	17.—
Szimon István	15.—
Weissenstein Mór (mészáros)	12.—
Littke L. pezsgőgyáros	10.—
Hüttl Tivadar	10.—
Budapesti Jégművek (Radvánszky és társa)	10.—
Fechner Miksa (Blondeau Berque & Comp.)	10.—
Hacker Mór (Bécs)	10.—
Szegedi Ipartársulat és Pinczér-egylet	10.—
Mattoni és Wille	10.—
May Ferenc	10.—
Teasdale Ottó	10.—
Hell Ferenc	10.—
Oblath A.	10.—
Granchistádtlen	10.—
Wampelits Ferenc	10.—
Koch József	7.—
Hein Lipót	7.—
Müller Antal	7.—
Szinell János	7.—
Sacellary	7.—
Mosch	7.—
Nosek Ignác	6.—
Id. Kammer Ernő	5.—
Illits József	5.—
Bittner József	5.—
Maloschik Antal	5.—
Szt.-Lukács-fürdő részvény-társaság	5.—
Ifj. Dr. Ács Károly	5.—
Mehring Rezső	5.—
Özv. Radocsay Herich Karolyne	5.—
Journet Ágostonné	5.—
Gerbeaud (czukrasz)	5.—
Rajagh Lajos	5.—
Fischer Miksa	5.—
Fanda Ferenc	5.—
Schodits Adolf	5.—
Sigmund Winter (Bécs)	5.—
Fischer A. B.	5.—
Kleinschegg testvérek (Grác)	5.—
Marchall József	5.—
Ifj. Kommer Ferenc	5.—
Gölsdorf Károly (Krondorfi viz)	5.—
Viktor Schmiedt fia (Bécs)	5.—
Mayer József	5.—
Pelzmann A.	5.—
Werner Adolf	5.—
Édeskuty L.	5.—
Drechsler Béla	5.—
Reutler Nándor	5.—
Ifj. Kammer Ernő	5.—
Braun Jakob	5.—
Lobmayer M. K.	5.—
Sturm József	5.—
Kiss Lajos	4.—
Ébner Ferenc	3.—
Éhm János	3.—
Schomann Ferenc	3.—
Suchy Ferenc	3.—
Behem Pál	3.—
Schermann Sándor	3.—
Schmiedt Rezső	3.—
Kerschánz Ferenc	3.—
Ifj. László Márton	3.—
Farkas István	2.—
Mayer Benedek	2.—
Kovács Vincze	2.—
Psihal János	2.—
Schartner János	2.—
Petz Károly	2.—

könyvek tapadnak is, egyrészt az emberi társadalomnak az általános morált sirató könyvei, másrészt egy tisztességes erkölcsi testületnek niveauja fel-emelése körül és létérdekelt megmentésére irányuló hiábavaló munka körül kiontott kínos verejtéke.

Orvosiás ezen állapotok szanálására kettő kínálkozik. Az egyik az, ha a hatóságok éber figyelemmel őrködnek a veszélyeztetett helyeken és minden az emberi erkölcs és isteni törvények ellen elkövetett bűnös erköletelen üzelmeket nyomban megtorolják és esetleg az iparengedély elvonásával lehetetlenné teszik annak megismétlődését. A másik mód e tekintetben a szállodai ipar, különösen a vidéki szállodákra vonatkozólag, általános reformja, mely arra volna hivatva, hogy alapjában megváltoztassa a »vidéki erkölcsöket« és észszerűen szabályozott és részletesen körülírt eszközökkel önmagának menje meg a szállodai ipart minden káros kinövéstől.

Báró Seldenmayer Adolf.

Kedves köteleességünknek tartjuk, hogy ezuttal oly emberről emlékezzünk meg, akit a budapesti vendéglősök, kávéosok és a főváros egész üzletvilága nagyon jól ismer. Tesszük ezt abból az alkalomból, hogy az a férfiú, kinek rokonszenves arczmását jelen soraink élén t. olvasóink elé hozzuk, mult hó 21-én Halmos János polgármester kezébe letette a honpolgári esküt, mialatt még szorosabban fűzte magát hozzánk, habár már hosszú évek óta testtel-lelkel a miénk.

Az új honpolgár életrajzát rövid vonásokban a következőkben ismerteltjük:

Báró Seldenmayer Adolf született 1856-ban Siegmaringenben és így jelenleg férfikorának delén van. Már kora ifjúságában nagy hajlamot mutatott a kereskedelmi pályára iránt, miért is szíve vágyát követve, 1871-ben erre a pályára lépett, melyen immár 28 év óta nagy buzgalommal és kiváló ügyességgel működik. Üzleti hajlama, ujdonságvágya és az a törekvése, hogy magának minél több tapasztalatot szerezzen, idővel Hamburgba, Mannheimba, majd Triesztbe vezette őt, amely városokban szorgalmas munkálkodása folytán a kereskedelem egyik kiváló szakférfiává képezte ki magát 15 évvel ezelőtt szíve vágya hazánk központjába szép fővárosunkba vezette őt, ahol rövid idő alatt megnyerte a kereskedelem legelőbbkelő köreinek pártfogását és tiszteletét, miután 7 évig a Ruda és Blochmann előkelő fővárosi czég kötelékébe tartozott, majd ezelőtt 8 évvel a czég társa lett, ma már pedig a kitünő hírű és nagyon előkelő czég egyedüli tulajdonosa, s mint ilyen ugy a székesfővárosban, mint a vidéken a legnagyobb tiszteletnek és tekintélynek örvend.

Szakköreink különösen nagyon szeretik és tisztelik báró Seldenmayer urat, ki erre rokonszenves barátságos egyénisége, kiváló szakképzettsége és nagy emberszeretete miatt a legnagyobb mértékben rá is szolgál.

Azt hiszem tehát, hogy mindnyájunk őszinte óhajának adok kifejezést akkor, midőn az idegenből hozzánk szakadt, de most már szívvel-lélekkel magyar barátunknak a fentemlített ünnepies alkalommal azt kívánom, hogy működését pályáján továbbra is a legtöbb siker kísérje, tisztességes munkálkodását sok szerencse koszorúzza.

Az Ég ura sokáig éltesse mindnyájunk örömeire báró Seldenmayer Adolfot!

Wagner József.

Alapított 1801.

Legfinomabb minőségű

valódi

Ménes-Gyoroki

vörös és fehér

Muszka-Magyarádi

asztali-

és csemege-borokat

ajánl legnagyobb választékban

Domány József Aradon

cs. és kir., Ő Felsége a szász és szerb király és Ő fensége Károly bajor hercegnek

udvari szállítója

szőlőbirtokos és bormagykereskedő.

Bámulatos olcsó!

Goldin 8 frt.
óra

Nikkel remontoir erős zseborá, szépen diszített tokkal, másodpercz-mutatóval csak 2 frt 60 kr. Nikel remontoir zseborá, zománc számlappal, minden 32 órában felhuzandó, kitünő szerkezetű, 3 frt 50 kr., dupla fedéllel 5 frt. Uj ezüst rem. zseborá, művészileg vésett tokkal, teljes szerkezetű, 4 frt 20 kr., dupla fedéllel 5 frt 50 kr. Tula rem. zseborá 5 frt, dupla fedéllel 7 frt 50 kr. Valódi ezüst rem. zseborá, finom svájci szerkezetű 6 frt, dupla-fedéllel 8 frt.

Valódi ezüst-lánczok 2 frt. A feljebb. Ébresztő-órák 2 frt. A nálam vásárolt nikel- és ezüst-órák valóságáért 10 évi írásbeli jótállást nyujtok. — Javítások 2 évi jótállással.

Képes árjegyzéket órákról ingyen és bérmentve küldök.

KUN H. műórás
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 7.

Gürsch Ferencz	2.—
Pala Erzsébet	2.—
Egerváry Géza	2.—
Stölze fia	2.—
Raidl József	2.—
Jureczky János	2.—
Stein János	2.—
Schmiedt Konrad	2.—
Kamarás Mihály	2.—
Kerécz Ferencz	2.—
Wurglics Vilmos	2.—
Jonás Adolf	2.—
Braun Ignác	2.—
Weiner József	2.—
»Pannónia«-szálloda	2.—
Ecker Károly	1.50
Melcher Károly	1.50
Holzer Antal	1.—
Stahler J.	1.—
Bayer Ignác	1.—
Bösz Rezső	1.—
Staudhammer Ignác	1.—
Hell András	1.—
Hell József	1.—
Novák József	1.—
Szentgyörgyi Ferencz	1.—

Felülfizetési összeg ... 2179.—
 Bálj jegyekért ... 1783.—
 Összes bevétel ... 3962.—
 Kiadás ... 729.24
 Marad tiszta nyereség ... 3232.76

Mehringér Rezső
igazgató.

Gundel János
elnök.

Steinbeisz Paula
 Seidl Ferencz
jegyesek.

Budapest, 1899. április havában.

A budapesti szállodások, vendég-
 lősök és korcsmárosok ipartársu-
 lata minden hét pénteki napján
 reggelit tart, és pedig:

Május 5-én: Kutschera Ede, hajó-utca 8.

Május 12-én: Gregorits Ferencz, Lipót-
 utca (új térparancsnoksági épület).

A magyar hentesipar és — Pázmándy
 Dénes. Pázmándy Dénes úr, a „generálszaf-
 kiüldözője, amint őt az „M. és H. L.“ hasábjain K o-
 m á r o m i Sandor úr lapvezető nevezi, legújabban
 a mészárosok, illetőleg a henteseknek ront. A „M—g“
 egyik számában ugyanis alaposan leszólt a ma-
 gyar hentesipar mai állását és termékeinek minő-
 ségét, amit persze Komáromi nem hagyhatott szó-
 nélkül. Erre kölcsönös válaszok következtek. — Min-
 ket ez a polemia csak a „generálszaf“ ra történt
 vonatkozás miatt érdekel. Mi meghajlunk Pázmándy
 úr nagy tudása, páratlan világlatottsága előtt, a
 melylyel „drámai hét“ című heti tárcaiban kor-
 láttalanul ítel elevenek és holtak felett a Nemzeti
 színházról le a Dalos színházig, azonban csak arra
 az egyre vagyunk kíváncsiak, hogy miért üti a

nagy kritikus mindig a boni ipart? De ha már
 üli — miért üli oly megfontolatlanul, hogy a
 »zafoalt „nagyobbat szól“ mint a támadás?

P á z m á n d y ú r ez egyszer elszámitotta ma-
 gát, mert K o m á r o m i Sandor, aki oly alaposan
 vágott vissza lapjában, nem annyira mészáros-
 vagy henteslegény, mint inkább 15 éves írói mult-
 tal bíró író és hírlapíró, aki szintén érti az írás
 mesterségét. . . . No de ez mellékes, a fő csak az,
 hogy a jelen esetben igazán örömmel kell konsta-
 tálnunk, hogy mégis akadt valaki, aki a rettegett
 kritikusnak úgy a „szűr alól“ jóskán odamondo-
 gatott. Hja, régi dolog, hogy a mészárosokkal és
 hentesekkel nem jó elkezdeni, mert némelyeknek
 közülök olyan taglója is van, mely nemcsak üt,
 hanem vág is!

Halász István, lapunk segédszerkesztőjét, aki
 hírlapírói tevékenysége mellett a jogi pályán mű-
 ködik, az „Ügyvédsegédek Országos Egye-
 s ü l e t e « előkészítő bizottsága elnökévé választotta.
Berkovios János barátunk, akit mint kiváló
 szakembert ismerünk, ma nyitja meg a Svábhegyen
 lévő „Svábhegy-szállodát“ és már előre
 is megjósolhatjuk, hogy kiváló ügyessége és ta-
 paszalatai folytán e jöhrnévű, de elhanyagolt üz-
 letet ismét a kitünő nővéra fogja emelni. Sok
 szerencsés!

Uj pilseni sörcsarnok nyílt meg Buda egyik
 legélénkebb forgalmu és legszebb pontján a Margit-
 körút 2. szám alatt, április hó 29 én. A sörcsar-
 nok tulajdonosa Schmidt Ferencz jól ismert
 vendéglős. Felhívjuk olvasóink figyelmét mai hir-
 delésére.

Szecszeapanovszky Zsigm széles körökben köz-
 kedveltségnek örvendő vendéglősünk, mult hó 30-án
 vasárnap a Józsefvárosban Nap-utca 13. sz. a.
 megnyitotta »Diana-kert« nevű kitünő nyári
 helyiségét.

Budáról. A budai vígadó vendéglői és kávé-
 házi helyiségeinek bére a tanács ajánlatához ké-
 pest 4000 frt és 1200 frtban határozottat meg.
 Az ó-budai korona-vendéglőt sem át nem alakít-
 ják sem nem adják bérebe, hanem eladják.

Holoher Zsigmond úr, a »Budapest-szálloda«
 volt főszakácsa, a mai napon megnyitotta a Sváb-
 hegyen lévő „Eötvös-nyaraló“ jól ismert éttermét.
 Sok szerencsét kívánunk Holoher urnak ezen
 újabb vállalatához s kívánjuk, hogy az „Eötvös-
 nyaraló“ éttermét ismét azon magas nővéra emelje,
 a melyen azelőtt állt.

Weingruber Herrman, a dohány-utca 20.
 sz. a. vendéglő tulajdonosa, fővárosunknak egyik,
 különösen a vidéki intelligencia által kedvelt szak-
 ferfia, f. év április hó 21-én, életének 78. évében
 jobblétre szenderült. A boldogult földi maradvá-
 nyai, a Budapesti Vendéglőipartársulatnak számos
 tagja részvételével, kik a társulati zászló alatt vo-
 nultak ki, április hó 23-ikán d. u. 3 óraker hely-
 zték örök nyugalomra. A megboldogultat nagy-
 számú előkelő család sirtatja. Weingruber
 Ignác úr, az »Edison«-kávéház és a városligeti
 főv.-csarnok tulajdonosa az elhunytban apját gyá-
 szolja. A budapesti vendéglősök száma ismét ke-
 vesbedett egygyel, még pedig oly férfival, kinek
 az ipar teren kívül mas téreken is nagy érdemei
 voltak. Legyen neki könnyű a föld!

Brückner György volt hajó-vendéglős, ki leg-
 utóbb a budai hidfürdőben volt, április hó 21-én,
 életének 65-ik évében meghalt s így szaklárnsaink
 köre egygyel ismét kevesebb lett. Temetése óriási
 résztvétel mellett mult hó 23-án ment végbe. Béke
 hamvaira!

Tapasztalatok a palaczkbor-kereskedelemben.
 Mennyi ideig maradjon a palaczkborokra vezetett
 szén-sav befolyása? Az erre vonatkozó kísérlethez bor
 használtak, melyek pasteurizálva vannak, hogy meg-
 óvjuk az eredetileg köztelenben lévő különbséget a szén-
 sav esetleges újból képződésétől. Megtörténik, hogy ilyen
 körülmelegített között az üvegen lévő szén-sav 1/4 évi
 időköz alatt sem kevesedik lényegesen, és hogy a szén-

savval javított borok még igen hosszú fekvés után is a
 kísérlet kezdetén mutatkozó előnyökkel bírnak. Ezen
 kísérleteknél a palaczkok közönséges borosdugókkal
 vannak elzárva. Az is előfordul, hogy maga a szén-sav
 majdnem változatlan mennyiségben marad meg a bor-
 ban, ha az abból a ezéblől, hogy a benne esetleg létező
 organismus kipusztuljon, 40—60 C°-ra fellemegettetik.

Avas vaj megjavítása. Egy angol gyár, mely
 régi avas vajat friss árúnak dolgoz fel, úgy éri el ezéjét,
 hogy az összevászárított régi vajat friss tejjel vegyíti össze,
 a mig teljesen egyforma vastag, folyékony massa áll elő.
 Erre azután forró levegőáramot visz rá, a mi által a
 folyékony vajsav, a mi az avas vajnak jellegző szagát és
 ízt adja, kiüzetik, miáltal némely más idegen anyag a
 földre hull. Akkor aztán ismét hideg levegőáramot vesz
 igénybe, úgy hogy a vaj kis golyó alakokban szétválk.
 Az ekkép helyreállított termény vízben megmosva, meg-
 sözva, mint teljesen új árú ismét a piacra kerülhet.

Sonka, kolbászban vagy füstölthuson kép-
 ződött penész eltávolítása. E ezéblől egy tálban
 konyhasót annyi vízzel keverünk össze, hogy pépszerű
 oldat jöjjön létre. Evvel azután a penészes kolbász,
 sonka vagy a füstölthus darabokat vékonyan bekenjük.
 A penész azonnal eltűnik és pár napra rá a húsdarabok-
 kat és a kolbászt rendkívül finom sókristályok vonják
 be, melyek minden további penészképzést megakadályoznak.

Legjobb minőségű
 alpacca- és china-ezüstárukat
 ajánl
HERRMANN J. L.
 cs. és kir. udv. és orsz. érczárú gyári raktára
 Budapest, IV. váczi-utca 24.

Évöszközkök, bors- és só-
 tartók, leveses- csészék,
 eczet- és olaj-állványok,
 kenyérkosarak, tálczák,
 serpenyők, kancsók,
 asztaldiszek, gyertyatar-
 tók, állóvillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők
 és kávéházak számára.

16 nagy kítüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapított 1819. évben.

Kitünő korcsma
 vagy kávéházi
 utczasarki helyiség
 azonnal
olcsón kiadó
 Ujvásártér 10 b sz. a.
 (Ujvásártér és Tökölgy-utca sarkán.)

Arany- és ezüstérem.

Chocolate Stühmer

Védjegy.

Elismert legjobb gyártmány.

Kapható Budapesten és vidéken a legtöbb fűszerkereskedésekben

Magyarország legnagyobb gyára.

Gyár: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

Jurtyag az 1885. országos-kiállitáson.

Megnyitási jelentés.

Szombaton, április hó 29-én, nyitottam meg Budának leg-
 szebb részén
Margit-körút 2. szám alatt (Budai hidfő)
 a legújabb követelményeknek megfelelő sörcsarnokot. Kiméretik a
 híres pilseni sör a pilseni polgári sörfőzdéből, az ugynevezett

„Pilseni ösforrás“.

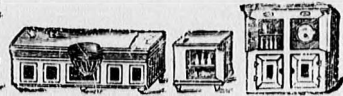
Azokivül kőbányai Dréher-sör, a legjobb asztali és palaczkborok,
 pezsgő, valamint elsőrendű cognac. Konyhámra, mely eddig is nagy
 kedveltségnek örvendett, ezental is nagy gondot fogok fordítani
 Számos látogatást kér tisztelettel

Schmidt Ferencz
 vendéglős, Margit-körút 2.

Az 1878. év óta fennálló
csász. és kir. szabadalm. jégszekrény.

Gyár: **Budapesten, STILLER JÓZSEF-nél**, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitüntetés nyert hűtőkészülékeit sör, víz, vaj, nyers hús hűtésére, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reszervoárokat, bormérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-csapokat.

Megrendelések a raktárba intézendők.

Képes árjegyzékek ingyen.

STILLER JOZSEF Budapest VII., Nagydiófa-utca 22. sz. Wesselényi-utca sarkán. Gyár és iroda:

Pinczéréknek nélkülözhetetlen!

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpál béltel cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-czipót, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpéllel, ugyanannál a czipész-nél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-czipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalon-czipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

Krahl, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fájdalom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő hiva

Wekerle Sándor.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Nincs többé lábizzadás!

Sem tyukszem, sem láb fájdás, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpéllel látja el.

Kettős vastagságú frt 1.20, egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közö: had eregner és m. kir. honvédségnek eddig már 22.500 pár szállítottott.

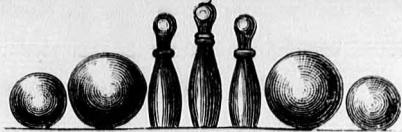
Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Kizárólag **Általános Asbestáru-gyár** betéti társaságnál csak az Budapest, VI., Sziv-utca 18.

Pinczéréknek nélkülözhetetlen!

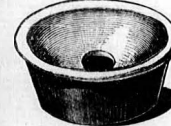
KERTÉSZ TÓDOR

műiparú raktára BUDAPESTEN, Kristóf-tér.

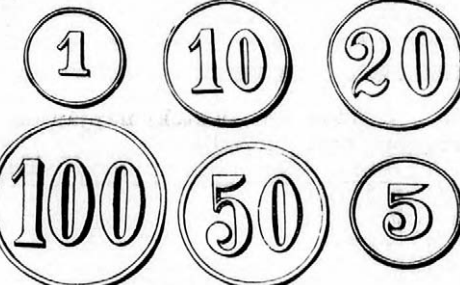
Kuglózó bábok száraz gyertyánfából, egy készlet 2.25. Lignum sanctum kugló golyók 9 9¹/₂ 10 10¹/₂ 11 11¹/₂ 12 12¹/₂ 13 13¹/₂ 14 14¹/₂ 15 cm. Átméretű 1.15 1.30 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2.85 3.— 3.20 3.40 Kugló golyók száraz gyertyánfából, nagyság szerint 75, 80, és 85 kr. Kuglózóba nagy plémpersely laktra 1.—, 1.20. Kertli gyertyatartó szél ellen ívegborítással 1 frt. Kertli lámpa petroleumra 2.20. Lámpion kertek kivilágításához 15, 20, 30 kr. Magnésium fátyla vérs, fehér, zöld színben 30 perczig megálló nagy világosságot ad, darabja 1.40. Arosz meg erősítő szél ellen a szabadban, 100 drb. 4 frt. Gyufatartó, nikel, 1 tucatz 6 frt. Kenyer kosár, nikel, 1 tucatz 5 frt. Evőeszköz, fekete, fa nyelű, 12 pár 2.70, csont nyelű 3.60. Ső- és paprikatartó fogpiszkáló tartóval, alpacéból 1 frt 50 kr. Kenyérvágó kés 1 frt. 1.50. Sonkavágó kés 1.20. Sonkaprés, fatalapzat 5 frt, márványtalapzat 7 frt. Dugaszhuzó 20, 40 és 60 kr. Dugókiemelő készülék falra vagy ajtóra felerősíthető 2.50. Dugókievő, az ívegbe esett dugókat kivenni, 15 kr. Közéldugaszoló kalapácsal 90 kr. Biztonsági borlehuzó gummicső 2.40. Hydraulikus hordó szadszalep, csapra állított bor sőc, pálinka, borsesz stb. egyéb szesz italok megsványodása ellen, 1 frt. Üvegmosó kefe 85 kr. Borszivattyú 1.50. Czitromprés, ívegűből 20 kr. Amerikai hussvágó 3.50 6 frt. Húspulító 35 kr. Mandula, zsemlye, dió stb. reszelő 2 frt. Bors-őrölő 50 kr. Habverő vagy teavajkészítő, fél literes 80 kr., 1 literes 1.20, 2 literes 2 frt. Fagyalt készítő 8 12 18 24 adagra. Securifás szabályozható gyorsforraló 1 frt 20 kr. 4.50 6.50 7.50 10.— Kétszlitű készűk 50 kr. 1 doboz angol smirglj por 60 kr. Automatikus patkányfogó 2 frt. Egérfogó, egyszerre több egéret lehet fogni azszal, 40 kr. Svábogató fogó 80 kr. Újságtartó, minden nagysága úrsághoz, drb 75 kr. Billárd-golyó, előfantesontuntázzat, 1 készlet 3 darabbal 62 64 66 mm. Átm. 9.— 9.— 9 frt

Billárd-dákó, 2 50 5 frt. Francia dákóbőr, 100 drb. 1.30, 1.40, 1.60 Dákóbőr-ragasztó, 1 doboz 20 kr. Dominójáték, 90 krtól 2.20-ig. Kávéházi dominó, átszegezett, 7—9 frt. Roulettejáték, 1.80—17 frt. Roulette-terv 1.50—4.50 frt. Tivoli társasjáték, a vendégek szórakoztatására 60 70 80 90 100 cm. 4.40 5.50 6.60 8.50 12.— frt. Sakkasztala politirozott 21 26 32 37 42 cm. vares 1.— 1.40 1.80 2.50 3.30 frt. cseresnyefa 140 180 2.— 3.— 4.— frt. Sakkalakok, angol forma egy készlet 1 2 3 4 5 6 7 sz. 2.— 2.40 2.80 3.20 5.— 6.40 7.20 Pinczértáska derékro csatlótható szarvasbőrűl egyet, kettős, hármast 1.20 1.80 3.—

Papír-tányérok, nyári mulatságok, kirándulásokhoz 100 darab 15 cm. 1.30, 17 cm. 1.50. Papír-szervéta 100 darab 80 kr. Grazer Closetpapír-tartó szerkény, elzárható 2 frt 50 kr., egy csomag papir hozzá 35 kr. Sörmelegítő nikelosó 1 frt. Hygienikus köpő-edény víztöltéssel, zománcozott 90 kr.

Ellenőrző - bárczák (rajz szerint) nagyság 100 db 1.-es átgazrúszálú frt 1.20 5.-es átgazrúszálú " 1.40 10.-es átgazrúszálú " 2.20 20.-es átgazrúszálú " 4.— 50.-es átgazrúszálú " 5.— 100.-es átgazrúszálú " 6.—

Flobert, ezél- és madárlövő puská 6.50, 9.50, 11.50. Időjáróló barát, csinos svájci házikóban 1.20. Sörös pohár-tálca, fekete kemény kaucukból, tucatzja 3 frt.

Számoló-czédulát kívánatra bérmentve küld **Kertész Tódor** műiparú raktára Budapest.

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palaczkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

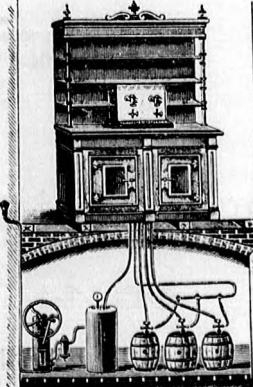
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Hirmann Ferencz érczáru-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

= sörkimérő-készülékeket = légnnyomással és szabad. léghűtővel. Elvállal régi készülékek atalakítását. Nagy választék bor- és sör-csapokban, valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate mittelst Luftdruck mit patentirtem Bierkühler. Übernimmt die Umdänderung alter Apparate. Auswahl in Wein- und Bierpipen, sowie aller Gattungen Pumpen.

* Telefon összeköttetés. *

GROSZ ÖDÖN

szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet elhelyező és mindennemű üzletek adás-vevés közvetítő ügynöksége
VI. Nagymező-utca 7. BUDAPEST (Beliczay-kávéház).

Mély tisztelettel hozom a helybeli és vidéki szállodás, vendéglős és kávék utak, valamint az e szakmához tartozó összes személyzet tudomására, hogy VII. ker., Gróf Hadik palotában levő elsőrangú és széleskörben hírneves szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet elhelyező, valamint üzletek adás-vevést közvetítő-irodám

VI. ker., Nagymező-utca 7, Beliczay-kávéház

elkülönített, külön bejáratu helyiségébe áthelyeztem.

Tiszteletteljesen azíránt kérem föl igen tisztelt megbízóimat, de egyáltalán mind a velem üzleti összeköttetésben levő egyéneket, hogy bizalmukkal úgy mint ezideig, úgy ezután is szerencsétlenül méltóztassanak.

Egyben még azt is hozom a t. közönség szíves tudomására, hogy irodámban szakmánkat gyökeresen értő egyéneket alkalmazok, ezért ki van zárva az irodám folytán küldendő személyzettel való megelégedetlenség.

Szíves parancsainak gyakori megújítását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Grosz Ödön.

Távíratok
címe: **Grosz Ödön Budapest**

Prämierte
Kühl- und Konservirapparate

amerkannt bester und solidester Konstruktion für Haushaltungen, Restaurationen, Brauereien, Kaffeehäuser und Konditoreien empfiehlt die Fabrik tragbare **BERNHARD BREITNER**, Eiskeller des

Illustrirte Preisconrate auf Verlangen franko.

Hauptniederlage: VI. Königsgasse Nr. 44
Fabrik: Vasváry Pál-Gasse 3.
Auswahl v. Moussirippen, Fass-Spunden, Geförnes-Reservoirs und Geförnes-Maschinen.

Cs. és kir. nagy arany érem Cs. és kir. nagy arany érem

SCHULEK SÁNDOR
működés mester
Budapest, VII., király-utca 3. sz. alatt
ajánlja a vendéglős és szállodatulajdonos uraknak dus választékú rak-tárát mindennemű
konyhakések-, transchirozó-, szalámi- és sonka-késekben.
Továbbá mészárosok és hentések részére mindenfaj
kést, fenőket és vágófejszéket.
Az összes nálam vásárolt tárgyakat a legjutányosabban számítom és a legjobb minőségért kezeskedem.
Bármint javítást legjobban és legjutányosabban eszköztök.

Champagne Charles Heidsieck

csász. és kir. udv. szállító

Reims.

Magyarország vezérképviselősege

Páris Vilmos

BUDAPEST, VI. kerület, Király-utca 54. szám.

LEFKOVITS TESTVÉREK es. és kir. szab. teke- és dákó-gyárosok

Budapest, VI., Király-utca 36. szám.

Az ezredéves kiállításon a kiállítási nagy éremmel kitüntetve.

Ajánljuk különleges gyártmányainkat, úgymint: két márványlappal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátékra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb zárókészülékkel. Gyártunk továbbá: **stabil karambol és báb (kégli) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántcsont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat.** Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdiszesebb stílusú kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Régi teke-asztalok legjobb kivitelben, valamint dákók és elefántcsont-labdák készítettnek v. újakra kicseréltetnek.

Tekeasztalok átvázása valódi Tuffi-posztóval a legújabb nyosabban teljesítetnek.

TELEFON.

HIVATALOS RÉSZ.

A Budapesti Kávészopartársulat társas vacsorája pénteken, május hó 5-én este 8 órakor tartatik meg a Gambrinus-sörszarnokban az Erzsébet-köruton.

Munkaközvetítés.

Irta: Komáromi Sándor.

Az Országos Ipartanács január hó végén tartott első ülésén fölvetette a munkaközvetítés kérdését. A kereskedelmi miniszterium kebelében szervezett munkásügyi bizottság kész javaslattal állott elő, a mely legközelebb ismét tárgyalás alá kerül. Égető kérdést vet föl ez a javaslat, olyan kérdést, a melylyel főképpen az ipari munkások nálunk azóta bajmóldódnak, mióta a czéhrendszer megszűnt. Mert a »középkori« czéhrendszer nem ismerte a munkaközvetítés bajait, legalább abban az értelemben nem, minőben azok ma szerepelnek. Más országokban régen gondoskodtak a munkások védelmét felőlelő intézményekről. Baross korában nálunk is történt egy és más, de következetesség nélkül. Az észak-amerikai egyesült-államok munkás-statisztikai hivatalai (bureaux of statistics of labor) negyedfél évtizedesek. A svájci »munkás titkárság«, a francia »office du travail«, az angol »labour bureau«, az osztrák munkáskamarák mind ilyenek.

Mivel a munkásvédelem ezen szervei minden kulturáilamban meg vannak, ezekben a munkaközvetítés dolga is sokkal rendezettebb, mint nálunk. Bécsben több mint egy évtizedje, továbbá Brünben és Grácban is van községi munkaközvetítő. Németországban vagy 100 nagyobb hatóság munkaközvetítő működik. Amsterdamban és Párisban is 13 éve van munkásbörze, Svájcban, Bern, Winterthur stb. tart munkaközvetítőt.

A különösen Münchenben bevált városi (hatóság) munkaközvetítőnek tehát sok a barátja, példája, utáizata. Valószínű, hogy nálunk is ez után indultak és úgy gondolják, hogy ha Németország 14 $\frac{1}{2}$ millió munkásának jó a hatósági munkaközvetítés, hát jó lesz az a mi 225,000 ipari munkásunknak is.

Csakhogy nem így áll a dolog. Németország 14 $\frac{1}{2}$ millió munkása közül ipari munkás 7.7 millió s ezekkel együtt csak félmillió vette igénybe a hatósági munkaközvetítést. (Arbeitermarkt áprilisi füzetek). Ez bizony igen kicsiny szám s az összes munkásoknak csak huszonkilencedrésze, akkor, midőn az intézménynek már évtizedes múltja van. Elképzelhető tehát, hogy nálunk, a hol a munkások intelligenciája általában kisebb, mint Németországban és a hol a hivatalok túlnyomó nagy többségében az emberséges bánásmód alfájával sem igen vannak tisztában, a hatósági vagy a mint tervezve van: a kereskedelmi és iparkamarai munkaközvetítők révén a munkásoknak, különösen kez-

detben, még kisebb mérvű elhelyezés volna lehetséges.

Hogy a hatósági munkaközvetítők a maguk általános jellegével az elérendő célokot nem valami rohamosan közelítik meg, sőt arra nem is egészen alkalmasak, azt maguk a németek is belátják, mert pl. Berlinben, a hol a hatósági jellegűvel főlerő közvetítést a »Central-Verein« végzi, éppen most állapítottak meg egy szabályrendelet mintát, amely szerint a szakipari munkaközvetítők is csatlakozhatnak a Central-Vereinhez. A mainzi munkaközvetítő hivatal ebben az irányban már régebben megtette a kezdeményező lépéseket.

A magyarországi munkaközvetítés rendezésére készített tervezet a szakközvetítéssel egyáltalán nem törődik és így eleve kizárja, hogy a szakképzett ipari munkások közvetítésére alkalmas, vagy ahhoz igénybevehető legyen. Igaz ugyan, hogy a német városi, vagy a bécsi községi munkaközvetítő is mindenféle rendű és rangú munkás, tehát szakképzett ipari munkások közvetítéséről is gondoskodik. A tapasztalat azonban, a mint kiemeltük, Németországban és Bécsben is azt mutatja, hogy szakképzett ipari munkások, sem az ilyenekre szoruló munkaadók nem fordulnak az általános jellegű városi vagy hatósági színű munkaközvetítéshez. És ez nagyon természetes is. A bécsi községi munkaközvetítő 26 munkásosztályt ismer: a németek csoportosítása nem egyforma; nálunk az ipartörvény végrehajtási rendelete szerint 48 képesítéshez kötött ipar van. Minden iparágban annyi-féle munka és annyi a speciális munkákra használható segédek száma, hogy e sokféleségnél fogva az általános jellegű munkaközvetítő intézetek utján jó közvetítés a képesítéshez kötött ipari munkások és munkaadók javára teljességgel lehetetlen. Az ilyen munkaközvetítés szakbavágó tudás nélkül semmit sem ér. És ez a tapasztalatokkal igazolt s a külföldön mutatkozó törekvésekben nyilvánuló igazság az, a mi minket fölcsófolásra kósztet. Mert nálunk, különösen Budapesten is, fölvetődött a munkaközvetítés kérdése. A segédek a tapasztalt viszásságok következtében az iparágokban mozgolódnak s a főnökök nézete jórészt az, hogy e mozgolódás jogosultságát bizonyos szempontokból kétségbe vonni nem lehet. De bár ez az álláspont, a panaszolt állapotok megváltoztatására irányult törekvésekkel szemben mégis az a nézet látszik érvényesülni, hogy hiszen küszöbön áll a munkaközvetítés országos rendezése, a tervezetet a keresk. miniszteriumban elkészítették; minek volna tehát az ipartestület kebelében is külön és újra szabályozni a munkaközvetítést?

Egyenesen megmondjuk és meg kell mondanunk, hogy ez téves irányzat, mely tért foglalni csak azért tudott, mert nemcsak a munkaközvetítés országos rendezésének nálunk tervezett formáit illető külföldön szerzett tapasztalatok ismeretlenek az érdekeltek szakkörökben, hanem azért is, mert a munkaközvetítés javítása dolgában más országokban mutatkozó jelenségek felől sincs tudomásuk. Eme tájékozottság nélkül azonban lehetetlen a

kérdést helyesen megoldani és ha egyszerűen, kritika nélkül indulunk a papíros-bölesek után, gyakorlati értékű, az életben bevaló alkotást soha sem fogunk létrehozni tudni. Ezen az uton a munkaközvetítés dolgát is csöbörből-vederbe segítenők és a régi bajok helyett más, új bajokat idéznének föl.

A mi nézetünk az, hogy a szakipari munkaközvetítést a szakipar kezéből kiadni nem szabad és nem is lehet. Országos szervezetet is lehetne neki adni. A német birodalom iparos-szövetsége, bár Németországban a munkaközvetítés, mint említettük, hatóságilag szervezve van, most éppen ilyen formában kívánja a munkaközvetítést a maga hatáskörében rendezni s a hessen-nassauai kerület a kérdést az idei szövetség-ülés elé viszi. De a német munkaközvetítő intézetek lapja is ilyen szervezetről beszél, március havi számában (129. o.), irván a következőket: »A városi és kerületi munkaközvetítők fejlődése ez idő szerint csaknem mindenütt abba a stádiumba lép, hogy a tovább főnálló szakmunkaközvetítőkkel való szerves összeköttetés mindkét rész érdekében szükségesnek bizonyul.« A Berliner Central-Verein für Arbeit-nachweis-sal több ilyen szakmunkaközvetítő már több éve összeköttetésben áll és ezzel a szervezettel nagyon jól bevált. A nevezett egyesületi közvetítőt éppen ez indította arra, hogy a szakközvetítésekkel való szerves együttműködést szabályozó alapszabály-mintát csináljanak.

Miután a munkaközvetítés országos rendezése esetén is a munkaközvetítőnek azt a formáját tartjuk általában a szakiparra nézve leghelyesebbnek és nálunk is meghonosítandónak, emélfogva az említett alapszabályok főbb intézkedéseit itt megismertetjük:

A szakmunkaközvetítés élén egy bizottság áll, melynek tagjai felerészben a munkaadók, felerészben a munkások közül választandók. A bizottság elnökét és alelnökét csak szőlási, de nem szavazási joggal a városi vagy hatósági általános munkaközvetítő jelöli és küldi ki a bizottságba. A szakmunkaközvetítés így teljesen önálló és ezek a statisztikai és egyéb közérdekű adatok beszolgáltatása tekintetében köteles a szakmunkaközvetítő az általános munkaközvetítő igényeit kielégíteni. A munkakeresők 12 kr. beiratasi díjat fizetnek, ez a díj azonban a munkanélküliek segélyezésére képezendő alap javára fordítandó. A bizottság ellenőri a munkaközvetítés minden dolgát, egész működését, melynek irodai kezelésére hivatalnok vagy hivatalnokok alkalmazandók. A munkaközvetítés költségeit rendszerint a munkaadók viselik, az ipartestület, társulat vagy társadalmi és hatósági munkaközvetítő esetleges támogatása mellett.

A munkaközvetítés ilyen szervezése a németországi Gewerkschaftok f. évi május 8-án M. m. Frankfurtban tartandó kongresszusának tárgysorán is szerepel.

Mindezekből világos, hogy a munkaközvetítés ügye hova tendál és milyen alakot kíván fölvenni. Azt hisszük, Budapesten is helyes dolog ezekkel

Deckert és Homolka

villamos műszaki-intézet

A világ-híra „Grafit mikrotelefon” feltalálói és szerkesztői.

BUDAPEST

GYÁR: RAKTÁR:

VI., Izabella-u. 88. V., Dorottya-u. 8.

Szállítanak

**szálloda-sürgöny-
és telefon-berendezéseket,
szálloda-harangokat,
villámhárító- és villamos-világítási-
BERENDEZÉSEKET**
olason, solid és szakszerű kivitelben
jótállás mellett.

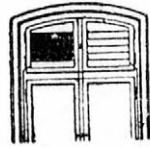

SZINELL JÁNOS

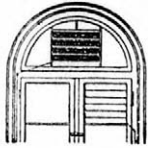
üvegyári raktár

Budapest, Mária Valéria-utca 1. szám.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlván dúsz választékú üveg-porzellán-, lámpa-, tükör- és képkeret-raktáramat. — Nagy választékban tartók államlag korona-hitelesítéssel ellátott szállodai, vendéglői és korcsmai berendezéseket, ugymint: sörös poharak, borostüvegek, boros-stucznak és pálinkás tüvegeket a legújantóbbakban.

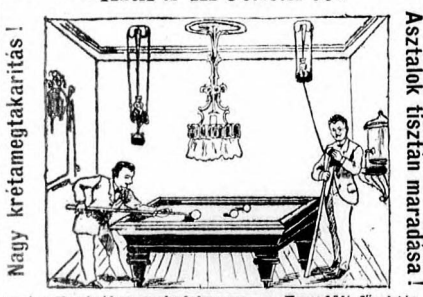

Legjobb szellőztető

„Ventilátor”

Uj! Billárd-krétatartó. Uj!

Egész Európában szabadalmazva. — Egyedüli főraktár Ausztria-Magyarország részére
NEUMANN JÓZSEF
Budapest, V., Kemnitz-utca 17.
Prospektus ingyen és bérmentve. — Viziontelárutóknak árengedmény.

„Artesia”

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapestben,

VII., Egressy-út 20/c.

Az Artési savanyúvíz a legjobb és legerészségesebb üdítő ital úgy borral, mint bor nélkül. Elismert orvos-tanári tekintélyek által gyomor emésztési bántalmak megszüntetésére ajánlott.

Ezen savanyúvíz, mely Budapestben a legolcsóbb azonkívül 1/2 — 1 és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhöz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat, olyan betegségeitől, melynek gyógyítása sok pénzt és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artési savanyúvizet 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Telefon 25—57.

az irányzatokkal megismerkedni és ezeknek mérlegelésével dönteni. Mert úgy, a mint a dolgok e tekintetben ma állanak, tovább nem maradhatnak. A szakmunkaközvetítéseknek nálunk divatos nemei a korcsmáztással nemcsak morálter teszik tönkre a jövő iparos nemzedéket, hanem a baksis-zsedés szabadságával a kiéhezett, kevésbé tehető iparos-munkásokból megteremtik az iparok valódi proletárjait, sőt egyesek hosszú munkanélküliségével az ipari képzettség eredményeit s vele együtt az iparág fejlődésének feltételeit is veszélyeztetik.

A munkaközvetítés ügye egyáltalában sokkal mélyebben járó kérdés, mint a minőnek első tekintetre látszik. Rendezése nemcsak humanitárius, hanem közgazdasági érdek is, mert egyik czölöpje az egyes iparágak boldogulásának. E czölöp most erősen inog és megerősíteni kötelesség, kötelessége az államnak, de kötelessége az egyes iparágaknak is. A munkáért váró házalást és a mai munkaközvetítés baszkodását tovább tűrni nem szabad. Szegényfolt mind a kettő, melynek demoralizáló hatása félreismerhetlen.

Fölteszük a budapesti ipartestületek előjáróiról, hogy ezt ők is világosan látják és a helyzetet segíteni hajlandók. Segíteni pedig sürgősen kell, mert a segítséssel, nálunk eddig ugyan még jobbra ismeretlen, de másutt nagyon sűrűn jelentkező komoly bajoknak vágnak elebe.

A segítés formáját megjelöltük a német szakmunkaközvetítő alapszabályainak főntebb ismertett intézkedéseivel. Az intézményt a budapesti ipartestületek akár közösen is önálló alakban megteremthetik, még mielőtt a kamarai közvetítések dolgát nálunk eldöntik. Ha aztán országos és általános szervezet lesz, abba az ismertett forma szerint az önálló szervezet könnyű szerrel bele lehet illeszteni.

A vidéki kávéházakról.

Egymásután kapjuk vidékről a leveleket, melyekben a vidéki kávéosk arról panaszkodnak, hogy a helyi viszonyok folytán, melyek mindinkább rosszabbodnak, a kávéipar végpusztulásnak van kitéve. Nagyon szomorú állapot, melynek megszüntetésére minden eszközt fel kell használni, hogy ezen fenyegetett iparágat megmentsük. Mielőtt azonban a gyökeres gyógyításhoz fognánk, ismernünk kell azon bajokat, melyek ezen helyzetet teremtették.

Első sorban az az oka a mai helyzetnek, hogy a közönség még mindig nem ismerkedett meg vidéken a kávéházak rendeltetésével. Pedig milyen nagy szüksége van a közönségnek vidéken a kávéháza! A hol alig van újság az egész helységben, ott bezzeg kár azt a pár krajczárt sajnálni, melyet a kávéházban kiadnak, hogy újságot vagy hetilapot olvassanak. Azon ellenére, hogy lehet a házhöz is újságot abbónálni, az a válaszom, hogy egy újság tartása nem kerül sokba, hanem egyoldalú műveltségre, egyoldalú világnézetre tesznek azok szert, a kik mindig csak egy lapot olvasnak, azaz egy iránynak vakbuzgó hiveivé szegődnek. annak minden hibáit magáévá téve. Nem elegendő pedig csak egy napilap, már csak azért is, mert a modern irodalmat a napilapokból meg nem ismerhetni, hanem erre a hetilapok és folyóiratok hivatnak. Szórakozás czéljából pedig a közönség rendelkezésére állanak a kávéházakban mindenem elszlopok, melyek a nehéz munka után kellemesen fölvidítják a kedélyt.

Ezek folytán tény az, hogy a kávéházak vidéken, a hol nem állanak könyvtárak s más intézmények a közönség rendelkezésére, a kultúra legnagyobb és leghivatottabb terjesztői. Szükséges tehát kulturális szempontból, hogy a vidéki közönség a kávéházak iránti közönyét elvesse és a legnagyobb érdeklődést tanúsítsa saját érdekében a kávéházak iránt, mert azok elhanyagolása által csak maga-magának árt.

Sok helyen az előítélet a patriarchális viszonyok teszik tönkre a kávéiparját. Azt tartják vidéki polgártársaink, hogy a játékszenvedély előidézője a kávéház. Pedig a kávéházak ebben egész ártatlanok, hiszen nem is szabad kávéházban hazard-játékok játszani, a szolid játékok pedig nem okoznak bajt, hanem inkább kellemesen szórakoztatják az embert. A bajt nem ilt, hanem a játéklarangokban kell keresni, melyek egy-egy vidéki ember házában és nem a kávéházakban találhatók, a hol éjszaka titokban oly magas összegbe játszanak, hogy sok existenzia tönkremegy és a társadalom hasznos tagjait az öngyilkosságra vagy elzüllésbe kergetik. Hát nem jobb és okosabb élvezet a kávéházakban szórakozni? Vidéken az ugynevezett »klubbok« (mert a czim rendesen nagyon hangzatos) okai és előidézői a társadalmi romlásnak, a menyibben szép elveiket, melyekkel az egyesületeket megállapítják, egyszerűen eldobják és alacsony szenvedélyeik dominálják az egyesületet, mely

eredetileg valamely kulturális czélból alakult meg. Ezek kerülnek a kávéházak, mert nem akarják a nyilvánosságot, hanem magánhelyiségekben találkoznak, a hol az emberek zemei elől elrejtve, titokban fűzhetik bűnös üzemleiket.

Ezen viszás állapotok folytán a kávéosk vidéken nem mernek nagy tőkebefektetéssel szép és elegáns kávéházakat létesíteni, mert félnek a közönség közönyétől. Pedig ez is nagy hiba, mert tudjuk, hogy a közönség nagyon szereti a kényelmet és eleganciát, a mely körülmények gyakran jobb hatásúak, mint a logikus érvelések egész sorozata. A vidéki intelligenciának is törekednie kell, hogy a kávéházak virágzásnak induljanak, mert ezen kérdés ugyszólva szellemi életkérdése a vidéknek. Csak ugy menthessük meg a vidéken a kávéházi ipart, ha a kávéosk és az intelligencia ezen fontos kérdést nagy buzgalommal felkarolja és felvilágosítja a közönséget a kávéházak tulajdonképeni rendeltetéséről. **Sch—z.**

A nemzetközi acetylen-kongresszus és kiállítás.

A budapesti nemzetközi acetylen-kongresszus és kiállítás előkészítő bizottsága m. hó 22-én ülést tartott, melyen az elnök, Gelléri Mór kir. tanácsos az előkészületeknek nagyon előrehaladott állapotáról tett jelentést. A legutóbbi napokban Berdenich Győző bizottsági tag személyesen érintkezett a németországi acetylenipar legelőkelőbb képviselőivel és igen élénk érdeklődést tapasztalt. Eddig már hetvennégyre rug azon kiállító száma, a kik a terdj felét előre lefizették és alapos kilátás van rá, hogy ez a szám a százat is meg fogja haladni, tehát kétakorra lesz, mint a tavalyi berlini kiállításon. Ezek közt van 9 magyar, 13 osztrák, 24 német, 11 francia czég, továbbá angol, orosz, román, svéd, hollandiai és svájci gyárosok. De nemcsak a kiállító száma, hanem a kiállítás tárgyak jelentősége és változatossága tekintetében is jelentékeny a siker. Az acetylen nemcsak a városok és lakosok világítószere gyománt lesz bemutatva, hanem más alkalmazásaiban is; igen érdekesek lesznek a sokféle önfeljelzők, a vasuti kocsihoz, hintóhoz, kerékpárhoz való, önfeljelzővel ellátott lámpák, az új rendszerű vasuti jelzőkészülékek, nagy hajózási világítótestek, a tudományos buvárlatokra való készülékek, a főzőkészletek stb. Felette hatáson lesz az Iparcsarnok bejárataánál alkalmazandó reflektor, mely 600 láng erejével fogja bevilágítani a városjegyet. A kiállítás természetesen este lesz nyitva és pedig mindennap d. u. 4-től este 10-ig.

A szakfériakat érdekelni fogja az acetylen-iparról német, francia és angol nyelven megjelent művek és hírlapok gyűjteménye, melyet egy német czég állít ki, továbbá a vasos kötet, melyben Kelemen István szabadalmi ügyvivő bemutatja az acetylen-iparral kapcsolatos 139 új szabadalom rajzait.

A látogatók tájékoztatására katalógust ad ki a bizottság, melyben a kiállítást Gelléri Mór általános ipari szempontból és Klemp Gusztáv tanár technikai szempontból fogják ismertetni. Ez a katalógus magyar, német és francia nyelven fog megjelenni és szerkesztésével a vezettekben kívül Berdenich Győző mérnök és Sasvári Ármán bizatlat meg. Az intéző-bizottság az Iparcsarnokban, a kereskedelmi múzeum igazgatóságának közreműködésével már javában folytatja a rendezési munkákat. Az illetékes hazai és külföldi testületek az elnökség felhívta, hogy a bíráló-bizottságba küldjenek ki a képviselőket. A kongresszusra előkelő külföldi tudosok újabb is érdekes előadásokat jelentettek be és a bizottság megbízta több tagját, hogy a fővárosba érkező külföldi tudosok és gyárosok kalauzolásáról gondoskodjanak.

Kávéssegédek estélye.

A Budapesti Kávéssegédek Köre április hó 21-én este a Budapestről távozó Miskely Lajos tiszteleire társas-vacsorát rendezett, melyen ott láttuk Olmosi és Bronner alelnököket és a kávésegédek színe-javát. A vacsora színhelye a nagymező- és Dessewffy-utca sarkán levő kis vendéglő volt, mely a kávésegédek rendez gyűlékezési helye. Takács Ferenc, a Gellner-kávéház szamadója 80 darab igen csinos kis eszkört osztott szét s Eljen Miskely Lajos felirással a résztvevők között. Örömmel láttunk a jelenváltak körében nagyszámú hölgyeket is. Az első felköszöntőt Olmosi József alelnök tartotta, ki kiemelve Miskely Lajosnak a kávésegédek érdekeinek megvédésében mindenkor kifejtett őnzellen buzgalmát és fáradhatatlan működését, őszinte sajnálatát fejezi ki afelett, hogy az ily férfult a jövőben nélkülözniök kell. Különösen a Kör létesítése körül vannak — ugymond — Miskely Lajosnak igen nagy érdemei, és már csak e körülmény is biztosítja azt, hogy a budapesti kávésegédek mindenkor halálával és elismeréssel fognak reá visszaemlékezni, magának az iparnak pedig egyik oly munkása Miskely, akiről minden kartárs példát vehet. Zajos élénkes kísérte az alelnök szavait, melyekre az ünnepeit szép beszédben felelt, megköszönve kartársai ragasz-

kodását, buzdítva őket az ipar terén minél nagyobb haladásra, különösen pedig összetartásra és barátságára, majd kijelenti, hogy, habár testileg távozik is tőlük, de lelkileg mindig közöttük leend. Miskey beszédét viharos tetszésvillámlás követte. Beszéltek még F. Kiss Lajos és Barta Béla, a »Magyar Vendéglős- és Kávésipar szerkesztői, Halász István, lapunk segédszerkesztője, Rigó József és még többen.

Braun testvérek czég az estélyre több üveg pezsgőt küldött, amely körülmény egy kis tüntetésre adott alkalmat először Louis François, majd Braun testvérek mellett. Végül azonban a pártok mindkét czég iránt legnagyobb elismerésüket fejezve ki — kiegyeztek. Az estély a legjobb hangulatban csak éjfél után ért véget.

Engedtessek meg nekünk ez alkalommal kiemelni azt, hogy Miskey Lajos 27 éves korában vezető szerepe volt és 5 év óta alelnöke a kávésegédek betegsegélyező-pénztárának. Miskey Lajos urnak, aki immár körünkől ki tudja mily hosszú időre távozik, azt kívánjuk, hogy utain szerencse és boldogság kísérje s ha majd visszatér közénk — a mit mielőbbre öhajjunk — a lehető legjobb körülmények között lássuk őt viszont, ciele párjával együtt.

Miskey ur felkért bennünket arra, hogy ez-uton is adjunk kifejezést haláljának és köszönetének azért a barátságos ragaszkodásért, amelylyel kartársai iránta oly hosszú idő óta mindig viselkedtek.

W.

A reform-szálloda.

Régi vágyam volt nekem, hogy egyszer elme-nyek és meglátogatom azt a szállodát, melyről a világ összes újságai bizonyos idő óta rettenetes sokat írkáltak össze. A szálloda neve ez volt: »Reform-szálloda« és ez a kifejezés oly csabosan hatott reám, hogy elhatároztam magamban okvetlenül elmenni oda, és e végett még a tizenkét óráig tartó utazástól sem riadtam vissza; és míg a vonaton ültem, kalandok egész sorozata merült fel előttem, melyeknek ilyen uton könnyen ki lehet téve az ember.

Végre elérkeztem utazásom céljához. A reform-szálloda pompás óserdő közepén feküdt, egy vasúti végállomás mellett, a honnan még egy órai út volt kocsin a szállodáig. Kényelmesen hátráddoltem a kocsin a párnáira és jóleső érzésben elmerülve nézegettem: a kocsin zöld födelét. Lassanként sötét lett, itt-ott kiragyogott egy-egy csillag a sűrű lombs alól. Az ilyen dolog szörnyen elegikus hangulathoz ringatja az embert és önkéntelenül egy köllönk versonait morgogtam magam elé:

Sötét erdőn keresztül
A merre visz az út
A fákak lombja rezdül
Mig kocsink tova fut,
Körülünk milyen esőnd van
Madárka sem dalol
Párjával át a lombban
S nyugszik most valahol . . .

Ekkor hirtelen a kocsin megállt. Czélunkhoz értünk. Egy, a foyert helyettesítő óriási oszlopcarnok volt előttem. De sem portás, sem igazgató, sem főpinczérnek nyoma sem volt. Gyámoltalanul fordultam meg, de ekkor egy hang reám kiáltott:

»Maradjon nyugodtan és nézzen barátságosan.«
Meglepetve állva maradtam és az egyik szög-
letben egy óriási fényképező készülék mögött fiatal
embert pillantottam meg. Barátságosan jött felém:

»Nagyszerűen sikerült!
»Micsoda?
»Az ön képe, uram!
»Az én képem?« Egészen oda voltam.
»Persze, az! Mi minden idegent a megérkezéskor
lefényképezünk, Mindenesetre, Ha egy szédelő . . .
»Köszönöm, igen szeretetreméltó, feleltem zavartan.
De szeretnék egy szobát kapni.«
»Csak tessék beljebb kerülni!« kinyitotta az ajtót
és egy furdőszobába léptem be.

»De nekem lakószoba kell« feleltem élesen
»Talán át öhajjt öllözni?« kérdé a barátságos
fiatal ember, nem véve figyelembe kifogásaimat.
»Átöllözni, oh nem; nem vagyok fáradt!
»En is azt hiszem« kapta el a szót. »De talán
csak nem akar ruháslat megfürdeni«, tette hozzá
tréfásan.

»Megfürdeni? De kérem én ches vagyok és nem . . .
»Az úr még nem tudja? Nálunk mindenkinek,
aki megérkezik, először fürdőt kell vennie, csak
azután kap szobát. Ez . . . tudja már miért van?
»Hiába mondtam, hogy nem a lengyelek közül
jövök, meg kellett fürdenem.

A szobám igen szép volt, Pompásan butorozott
gyönyörű fekvéssel, elektromos fényvel, meleg és
hideg víz, gőzfűtés, telefon és különböző kellemes
és hasznos dolgokkal ellátva. De legjobban meg-
lepelt az automata vendéglős. Minden kigondolható
hideg és meleg étel, bor, sör és likör kapható volt
a virágokkal díszített asztalon egy pénzdarab be-
dobása után. Telefonias utasításra az asztal is a
föld alá süllyedt.

El voltam ragadtatva. A reform teljesen keresz-
tül volt itt vive, legszelebb értelmében a szónak.
Semmiiféle zavaró kiszolgálás, mely pompásan le-

itt kettőben étkezni. Gondolatokba mélyedve épen
azon gondolkodtam, hogy mégsem ideálisan teljes
ez a reform, mert hiszen a női társaság hiányzik,
midőn az ajtómon hallatszó gyöngye kopogtatás
után a »szabad« szóra egy ép oly öltözöt fiatal
ember, mint az én fényképezem, lépett be — egyál-
talan még itt — a mi magában véve is nagyszerű
eset volt — fekete frakkot nem láttam — és azt
kérdézte:

»Parancsol szőke vagy barna, vidám vagy méla
társalkodóni?«

Egészen konsternálva voltam. »Igen — de
honnan tudja . . .?«

Szerényen azt felelte: »Mi a vendégek kíván-
ságait eszmétárlással találjuk el. Oly tökéletes
ez a rendszer, hogy semmi akadály sem állhat
útjába!«

Szent csodálkozással telve, felkiáltottam:
»Ha lehet, adjon vidám szőket. De egy kérdést
előbb: Miért nem találta ezt is ki mindjárt?«

»Mert önmé is csak most jutott határozott for-
mába. Az előbb még csak meglátározatlanul lebe-
gett lelkében.«

A vidám szőke elragadó volt. Alig érdemes
emliteni, hogy egyszeri nyomásra nagyszerű asztali
eset harsant fel. Csak az csüggesztett el: Nem
voltam képes három ember helyett enni és ellen-
állni az érzékesalagot inyenésegeknek, miért is
tultterheltem a gyomromat és dacára vidám szőkém
csevegéseinek, fáradtnak éreztem magam. Szabad
levegő után vágva kinyitottam az ablakot, hogy
megnézzem, milyen idő van kűnn. Az ég korom-
fekete volt, mennydörgött és villámlott; engem azon-
ban mégis hajtott ki valami a szabadba; a fejem
is nehéz volt az élvezett jó boroktól. Az egyik
kezembe vettem az esernyőt és a szőket karomra
fűzve elhagytam a szobát. Kűnn már a hordszék
várt és néhány pillanat múlva az erdő közepén
voltunk. Ide-oda boljongtunk az erdőben, melyet
egy elektromos fényzőrő világított keresztül. Pom-
pás volt a séta. Csak egy dolog igen furesának
tűnt fel előttem. Daczára az óriás zivatarnak, a
föld egészen száraz volt. Kérdőleg néztem a szőkére
és ő nevette magyarázta meg:

»Az erdő mérföldnyi távolságra üveggel van
fedve. A mi vendégeinknek nem kell esernyő.«

Roppantul elcsodálkoztam. De hiszen akkor a
fák és a növények kiszáradnak.

»Dehogy, felelte ő. Egy új rendszerű földalatti
vezetékűnk van, mely előállítja a növényeknek
szükséges nedvességet.«

S mig megkövültem álltam, azt kérdé kísérőnöm
»Akarja napfelkeltét látni, holnap a Rigin?«

»Hogyan, a napfelkeltét? Hiszen már egy hete
nem láttam napot, mindig bé volt borulva! És külön-
ben is olyan jól találok itt magam, hogy nincs
kedvem Svájcba utazni a Rigihez. Itt maradok.«

»Hiszen az megteheti. Nekünk külön Rigin
van. A napfelkeltét a mi elektrotechnikusaink még
pompásabban állítják elő, mint a minő a valódi.«

A csodálat érzése összezűzött majdnem. Lábam
reszkettek, le kellett ölnöm. De sehohsem láttam
padot, s mikor ezt említettem a szőkének, ez egy
vastag fához lépett és egy pillanat múlva kényel-
mes mohával párnázott pad állott bámoló szemeim
előtt. Egy ezüst lapra ez volt véve:

»Pista-pihenő.«

Pista, engem is így hívják. Milyen szeszélyes
véletlen. De alig hogy szőltam társnőmnek, így
szólt nevelve:

»Ez nem véletlen! Ez önről van elnevezve.
Minden vendég kap ilyen, mely örökre hordja az
ő nevet.«

Ugy éreztem magam, mintha már a szobromat
is felállították volna. Kevélyen helyet foglaltam,
most már voltam valaki, híres ember, a kinek
emléktáblája van.

Szótlanul ütem le a padra és a szőket átölelve
elaludtam. Hirtelen heves rizás ébresztett fel el-
merültségemből, én rémülve pillantottam fel —
a feleségem arcába. Nagy lsten, a pompás szőke az
oldalomon, a magános erdei padon, az erdő köz-
pén éjfélkor — segélykerőleg fordultam a szőke
felé, hogy a csodatevő reform-szálloda tud-e erre
jó tanácsot. De az édes leány nyomtalanul eltűnt.

»Emma«, mondtam zavartan, »ez csak a reform-
hotel egy társalkodónője volt. Benne lesz a szá-
mlában is.«

»De Pista, még nyitott szemmel is tovább alszol«,
kiáltta feleségem nevelve.

Rémülten pillantottam körül és megjedtem.
Varázslat volt ez? Saját szobámban ültem az asztal
mellett, melyen a mai lapok heverték, mig odakűnn
lassu egyhangúsággal kopogott az eső a meleg
elől bezárt ablakon. Hol van az eseményes erdő?
Hol van a reform-szálloda és a Rigi és a nap-
felkelte? De szeretném azt a napfelkeltét látni!
De már oda van!

Végre megeltem a magyarázatot. Az unalmas
újságközleményeken és furdői tudósításokon alud-
tam el és csak álmodtam. Ninesen reform-szálloda.
Dühösen csaptam az újságot a sarokba, ezt a
szomorú hetedik nagyhatalmat, mely nem bír ilyen
megteremteni. Az egész sajtót odaadnám még ma
is egyetlen reform-szállodaért . . .

Az ezredéves országos kiállításon

Telefon.

Telefon.

a Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Teljes vendéglős kávéházi

konyha-berendezést, vörösréz-edényt,
kávéházi tűzhelyek 50% fűtési megtakarítással
ajánl mindennemű rézműves-munkát,
valamint saját szabadalma szerint készített

kávé- és teafőzőgépeit

legjutányosabb áron pontos kivitel mellett

GALLIK LAJOS rézműves,

Budapest, VII., Nyár-utca 15.

Javítások és czinezések gyorsan elkészít-
tetnek és jutányos áron számíttatnak.

Ócska vörösréz napi áron megvételük vagy
becseréltetik.

Gegründet 1869.

Die beste Bierluftdruckpumpe der Welt

überall patentirt
unterliegt keiner Reparatur

Preis 14 fl. pr. Stück

Zu haben bei
A. Watterich BUDAPEST,
dohány-utca 5.
Luft- und Kohlensäure-Apparate
in allen Grössen.

Illustrirte Preislste gratis.

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb
von **Leopold Neumann BUDAPEST, VIII.**
Museum-körül 10.
fabrizirt seit Jahren als Specialität
Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-
Decken und Rohrzeitungshalter aus
dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospeete zu Diensten.

MOSCH BÉLA
BUDAPEST,
VII., Király-utca 99.
TELEFON (Interurban 15--22).

Ajánlja nagy raktárát közvetlen
Londonból importált legjobb mi-
nőségű idei termései
teákban.

TELEFON

KIRSCH JÁNOS

sajt-, vaj-, szalámi- és csemegeáru-
nagykereskedése

Budapest, VII., Király-utca 53. szám.

Ajánlja gazdagon felszerelt raktárát
mindennemű bel- és külföldi

sajtokban,

hal és egyéb conservekben
és csemege-árakban

a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki rendelmények pontosan esz-
közölhetnek.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

TELEFON

A t. vendéglős és kávé uraknak ajánlja magát

VERES IMRE uri- és női-
cipész
BUDAPEST, VI., Lovag-utca 22. szám.

MORODÁN SIMON

EZELŐTT

MORODÁN ÉS ZSOLNAY

lámpajavító-műhely,

éreznyomó, galvanizáló és fémcsiszoló-
intézet elektrikus erőzemmellel berendezve.

Budapest, VII., Hársfa-utca 4.

Elvállal: fémcsiszolást, nickelezést,
galvanizálást, aranyozási, ezü-
tözési, valamint minden e szakba

vágó munkákat.

Nagyobb megrendelésnél a munkáért
házhoz küldök és az áruk kész álla-
potban visszazármatlanok.

Jutányos árak.

Nyári vendéglő.

Az egri érseki kertben egy
nyári vendéglő teljes felszerelés-
sel albérlésben **kiadó.**

Felvilágosítással szolgál

Farkas Kálmán Egerben.

Egy józsefvárosi

kitűnő vendéglő-üzlet

részére kauczióképes

csapos kerestetik.

Címe megtudható a kiadóhivatalban.

Für ein gutes Wirths-Geschäft

in der Josefstadt wird ein

cautionsfähiger Zapfenwirth gesucht.

Adresse in der Expedition.

Az osztrigárol.

Hogyha évekket ezelőtt, különösen felvidéki helye-
ken, ahol a jég konzerválására alkalmas jégművek nin-
csenek, osztriga került az asztalra, úgy az nagyon be-
csemege volt, melynek élvezését csakis nagyon
gazdag emberek engedhették meg maguknak. Így tehát
az osztrigára vetett magas vám bizonyos mértékben
jogosultsággal bír. Azóta azonban a hatalmasan kifej-
lődött vasuti és gőzhajózási közlekedés, különböző jég-
művek létesítése, ólós jég beszerzése és kimeríthetlen
osztriga-telepek felfedezése folytán ez a nyálkás és
kevéssé vagyonos osztálynak is hozzáférhetőbbé vált.
Az Egyesült-Államok partjai Szt.-Lőrincztől egész a
Missisippig, valamint Long-Island a Hudson-öböl, kü-
lönösen a Delaware Bay, a legszebb fajú osztrigát szál-
litják, u. m. a Bluepoints, Rockaway, Sattlerock stb.
elnevezésű legkötönyebb minőségű osztrigát, a melyek a
világ minden osztrigát ize néve felülmúlják. Német-
ország összeköttetése Észak-Amerikával a Brémából és
Hamburgból induló gyors-hajókkal majd mindennap
létesül ugyan, mindamellett azonban mégsem volt lehe-
tőség a mai időkig e közlekedési eszközöket arra hasz-
nálni, hogy az elsőrangú kereskedelmi cikket nagyobb
mennyiségben hozzák be, aminek oka az osztriga tul-
ságos mértékű megadóztatása.

Észak-Amerikában az osztriga nemcsak csemege,
hanem a nép élelmezési czikkje is, és nem lehetetlen,
hogy ez rövid idő múlva Németországban is így lesz. A
legkötönyebb fajú osztriga, a Bluepoint, ára New-York-
ban 2 márká szálával. Egy tonna osztriga 2000 drb
tartalommal, Észak-Amerikában átlag 38—40 márkába
kerül nagybani vételnél. Az osztrigát úgy esomagozzák,
hogy az üres kagyló fele fel fordítva, miáltal nem
nyílnak fel. A tonnák a tengeri uton hűvös raktárban
tartandók, jég igénybe vétele teljesen szükségtelen,
mert az által, hogy üres kagylók alatt vannak, hosszabb
időig maradnak friss állapotban, mint a meddig a ten-
geri út tart.

Ha szállítási fuvar fejében a piaetzól a hajójg
tonnánként egy márkát, a hajón pedig a Brémáig vagy
Hamburgig való szállítáért 4—5 márkát számítunk,
úgy az érkezési helyen egy tonna ára 45 márká lesz
körülbelül. Ha a tonna tartalma, mint rendszeren lenni
szokott, 2000 drb, úgy az osztriga darabja az érkezési
helyen Hamburg vagy Brémában 2 1/4 fillér; természet-
esen bele nem számítva a horribilis nagyságu adót,
mely ott tucatonként 1 1/2—2 márká. Észak-Amerikában
az osztriga fogyasztása rendkívüli. Egyetlen egy
newyorki osztriga szállító-cég a Fulton-piaczon, ta-
valy közhírré tette, hogy egy év alatt 15000 tonna
osztrigát küldött szét. Észak-Amerikának nemcsak ki-
kötő-városaiiban képezi az osztriga a nagybani kereske-
delem tömeg-cikkjét, hanem egyéb nagyobb helységei-
ben is, pl. Szt.-Louis városban, amely New-Yorktól több
napi távolságra van, külön osztriga-vendéglők léteznek,
ahol kizárólag csakis osztrigát fogyasztanak a vendégek
a szükséges körítéssel és vendéglők világhírűek lettek.

New-Yorkban szintén léteznek u. n. »Oysterland«-ek
az utcán, mint pl. nálunk a mézeskalácsos-sátrak, és
majd minden bérkocsis és napszámos itt szerzi be
reggelijét, amely nyers vagy sült osztrigából áll, vagy
pedig osztriga-levesből. Minden ily leves-adag 30—40
(1) osztriga tartalommal bír, ára pedig circa 40 fillér,
mely az ottani pénzszámítás szerint igazán nagyon
csekély összeg. Az osztriga-leves úgy készül, hogy az
osztrigát tejben főzik meg. Az ily leves hideg időben
nagyon tápláló és üdítő eledel. New-Yorkban szept-
embertől áprilisig egy vendéglőben sem hiányzik a
buffet-asztalon egy külön osztriga-állvány, melynek tetején
csillogó nagy jégdarab van, amely az osztrigát friss
állapotban tartja még fűtött helyiségben is. Köztudo-
más, hogy az Egyesült-Államokban oly nagy osztriga-
telepek vannak, hogy teljesen ki van zárva, hogy azok
valamikor kifogyjanak. Minthogy egy osztrigának majd-
nem 1 millió ikrája van, ha ezek mind kikelének, úgy
tiz év alatt az osztriga-telepek nagysága többszörösen
felülmúlná a földgömb tőrfogatát. Ha oly kicsiny a be-
hozatal, úgy annak csakis a nagy adó az oka!

Nyílt-tér. *)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapjának 257-ik számában megjelent
ama felhívás, melyet igen tisztelt előnkünk, S t e u e r
Sándor ur a legutóbbi társas-estélyen tett, nyilat-
kozattételre bír. Nyilatkoznom kell már csak azért is,
hogy első sorban a Budapesti Kávéségedék-
Köre nevében tiltakozzam a felhívás ama része
ellen, mintha kebelében oly mozgalom indult volna
meg, mely a betegséglőző pénztárt feloszlaltatni
akarná. Hogy honnan szerezte eme téves in-
formációt, nem tudom, de nem is kutatom, szolgál-
jon azonban megnyugtatólag azon kijelentésem,
hogy ily mozgalomról soha szó nem volt, de nem
is lehetett.

Ki kell másodsorban fejtenem ugyancsak a
Kávéségedék-Köre nevében igen tisztelt előnkünk,
S t e u e r Sándor ur iránti kiváló tiszteletünket,
mert úgy a jelenben, mint a múltban kimutatta
irántunk való jóindulatát. Legyen szabad azonban
mellesleg megjegyznem, hogy magával a jóindul-
lattal még czélt nem érünk. Bármily tisztelettel

*) E rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség felelős-
séget nem vállal.

viseltem S t e u e r Sándor ur személye iránt, az
nem tart vissza attól, hogy az igazat meg ne mond-
jam. Tagadhatatlan az, hogy az utolsó két évben
a betegséglőző-pénztárt hanyagul és felületesen lett
kezelve, és épen ez az oka annak, hogy zugolód-
tunk és oda törekszünk, hogy ezen rendszer meg-
szüntessük és ha lehetségesünkben lesz, olyan erők
ezen intézmény élére állítani, a kiknek a jóindulat
mellett elég akaratuk, kitartásuk és erőlyes fellé-
pésük van, miáltal kellő lendület adhatunk ezen
elhanyagolt, de szükséges intézményünknek. Mert
ha ez nem sikerül és főnökeink visszahúzódnak,
nagyon sajnós, de akkor ezen jótékony intézmé-
nyünk magától omlik össze. No de ezt nem teler-
lemezem fel főnökeinktől, ily mostohán nem fogunk
velünk banni.

A Budapesti Kávéségedék-Körén nem fog mulni
e nemes és jótékony intézmény fel nem virágoz-
tatása. Mi törekedni fogunk és odahatni, hogy virá-
gozzék, szívesen leszünk hervadásának indult intéz-
ményünk felvirágoztatásának kertészlegényei, csak
kértés akadjon. Miért is mi, a Budapesti Kávésé-
gedék-Köre tagjai, kérve-kérjük főnökeinket, hogy
minél számosabban jelenjenek meg a közgyűlésen;
szerezzenek körünktől kellő információt és ne hagy-
ják magukat esetleg tévútra vezettetni.

Nem beszél belőlem a szereplési vágy, hanem
a közérdek, melyet szem előtt tartva, a közügyért
oda kell hatnunk mindnyájunknak, hogy a kinek
tehetségében áll, tegyen is valamit érdekeinkben.
Ki tudja mire ébredünk? Lesznek-e később olyanok,
kik a kávéségedék érdekeivel a jövőben törődni
fognak? A század vége felé közel, s bizony nem
volna szép, ha a jövő század még mindig rendez-
etlen viszonyok közt találja.

Elég sajnós reánk kávéségedekre nézve, hogy
itt az ország szívében, hol csaknem 3000 ember
foglalkozik iparágunkkal és ugyanannyi, ki solo,
ki családostul áhítozik minden jó, nemes és üdvös
intézmény megvalósulására, és mi itt állunk cigány-
módra, szervezetlenül. El kellene már egyszer is-
mermie főnökeinknek, hogy vannak a kávéségedék
között olyanok, kiknek érdekeiért nemcsak érde-
mes, de kell is valamit tenni; mert jól jegyezte
meg S t e u e r Sándor ur, hogy ha a betegséglőző-
pénztárt feloszlák, akkor bizony sok zaklatásnak
lesznek kitéve. Különben elég sajnós, hogy eddig
is nem vették komolyan ügyünket.

Ismételve kérjük tehát főnökeinket, tegyék ma-
gukéva ezen humánus intézményünket, ismerjék
el, hogy van bennünk is jóindulat, tudunk a ne-
meséért, jóért lelkesedni.

Egyelőre ennyit a közérdekért.

Ólmosi József,

Jűpincésr,

a Budapesti Kávéségedék Köre alelnöke.

A Chantan-kávészákra — amint jó forrásból
értesülünk — nemsokára rossz idők fognak követ-
kezni. A főkapitány ugyanis, akinek a székessővá-
ros magyarosodása terén már eddig is elismerésre
méló határozottan nagy érdemei vannak, állítólag
elhatározta, hogy a »brettlirol«-egyszerminden-
korra számúzi a német nyelvet, ami pedig annyit
jelent, hogy némely brettliss zengeráj, mely ennek
folytán spieszbürger látogatóit el fogja vesztetni,
egyszerűen becsukhatja a boltot. Kívánatos volna,
hogy az új rendszabály minél előbb életbe lépjen,
mert hatása bizonyára nagyon üdvös lesz. A régi
Pest és a Thaisz-éra maradványait senki sem fogja
sajnálni, kivéve néhány éjjeli zűgigerit és festett
képű »gyökér«-fogó brettli-primadonnát.

Az idő az eddigi észleletek szerint épen nem
olyan, mely a későbbi hónapokra vonatkozólag
alapos reményre adhatna okot. Mig az egyik na-
pon 30 fok Reamur mellett a főváros lakossága a
sarjadzó zöldbe menekül, másnap már ismét
télikabátban dideregve kénytelen dolgai után járti.
A főváros majd minden nagyobb kávéháza előtt
kint látjuk már a nyári terraszt, mely ma zsűfo-
lásig felt, míg másnap ürességénel fogva szomorú
benyomást tesz. Az eddigi sokéves tapasztalatok
azt mutatják, hogy enyhe téli évszak után enor-
misan forró nyár szokott következni. Vajjon így
lesz-e az idén is és nem-e éppen ellenkezőleg, erre
csakugyan kíváncsiak vagyunk.

A tüdővész terjedése, mely ma már az egész
művelt világon nagyon alapos aggodalmat kelt nagy mér-
vénél fogva, a világsajtó szerint az eddigig fokozottabb
mértékű. Minden embernek erkölcsi kötelessége, hogy
az ésszerűség és higiénia szabályai szerint minél töb-
bet tegyen saját szűk körében is, e borzalmas betegség
meggátolására, mely lassan, de biztosan öl és fölöttébb
ragályos. Kávésainknak tehát a lehető legmelegebben
ajánljuk, hogy az egyes ker. előjárásokok rendelkezé-
nek a köpösészek alkalmazása tekintetében minél inkább
tegyenek eleget.

Magyar tej a Keleten. A magyar kormány meg-
bizásából a földművelési és kereskedelmi minisztériumok
egy-egy tisztviselője ez idő szerint beutazta a Balkán
államokat, hogy a helyszínen tanulmányozzák a magyar
termelésű tej fagyasztott állapotban értékesítésének
ügységét. A kiküldöttek Konstaninápolyban is jártak, a
hol Memudh basa belügyminiszter igen szívélyesen
fogadta a küldötteket és kijelentette, hogy a porta a
magyar kormány tervét minden tekintetben üdvönsök,

és támogatandónak tartja. A miniszter kijelentése szerint a török közegészségügyi tanács legközelebb foglalkozni fog a kérdéssel, mely a közegészség szempontjából is rendkívül fontos, a miért is a török kormány a török vasutakon és hajókon ezen tejszállítmánynak rendkívül mérsékelt tarifát fog engedélyezni. Örvendünk, hogy a tej értékesítése felé irányul a miniszterium figyelme, mert csakis ennek merünk jövőt jósolni. A vaj-export ugyanis már előre hajótörést szenvedne, mivel köztudomású, hogy a balkánon a finom vaj fogyasztása rendkívül csekély, gyenge és kevert (margarinos) vajból pedig már is oly nagy a nyugati államok konkurrencziája, hogy ők is csak erős közvédelem után és nagyon nyomott áron képesek a vajat elhelyezni. Ajánljuk azonban a dolgot pénzügyi részével is alaposan foglalkozni, mert a balkáni pénz és hitelviszonyok ma is olyanok, melyek a legmesszebb menő óvatosságokra intenek.

Mai vezércikkünket t. olvasóink különös figyelmébe ajánljuk, írja Komáromi Sándor úr, a »Mészárosok és Hentesek Lapja« szerkesztője, a szakirodalom egyik kiváló erője. A cikk, mint ezime is mutatja, a jelenkor egyik nagyon aktuális kérdésével, a munkaközvetítés reformjával foglalkozik.

Kártyán nyert feleség. Angolország előkelő körében a nők is valóságos szenvedéllyel űzik egy idő óta a kártyázást, mely sok házasságot bontott már meg és sok családot tett tönkre. Egy előkelő lady nagyban játszik és egész vagyont veszít el egy ülőhelyében. Egy ismert viscountessről beszélnek, hogy a husvétii ünnepek alatt huszezer forintot meghaladó összeget veszített el kártyán. De történt most egy még különösebb eset a londoni kártyázó-társaságban. Egy elszegényedett nemes ember gyönyörű, fiatal leánya egyik szalonban egy meggazdagodott polgárral kártyázott és hamarosan hatszáz font sterlinget veszített el.

— Double or quits! (Dupla vagy semmi!) — mondotta a férfi.

A leány beleegyezett, habár nem volt már egy pennyje sem, — aztán veszített ismét.

— Joursell or quits! (Ön, vagy semmi!) — mondotta ekkor a férfi.

A nő halotthalványan nézett rá egy ideig, aztán így szólt:

— Azt akarja ezzel mondani, hogy megkéri a kezemet?

A férfi elpirult, egy pillanatig gondolkodott, aztán intett, hogy: igen.

Hozzáfogtak ismét a játékhoz s a nő ismét veszített. Szavát megtartotta s ma már felesége a holdg játékosnak, a ki a szó szoros értelmében kártyán nyerte őt.

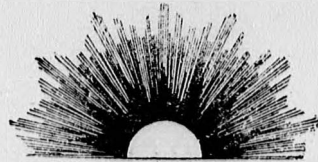
Az ászokör ötvenéves jubileuma Amerikában. A »New-York Herald« nemrégiben a következő, különösen a sörrel foglalkozó körökre nézve érdekes közleményt hozta: Ebben az évben ünnepli az ászokör az Északamerikai Egyesült-Államokban ötvenéves jubileumát. Sört használat végett főztek már kétszáz évvel előbb is Amerikában. A XVII. század első tizedében Albany államban állítottak fel sörfőzöt, mely még ma is üzemben van. Ezenkívül vannak még más főzőhelyek is, melyek »ale« asztali sör és az ugynevezett »small beer« előállítására és egy még ma is szőlőben »körös bor« név alatt ismert ital gyártására szolgáltak. Ászokör és az újabbfajta söröket nem használták régi hollandusok és épen ezért nem is főztek. New-Yorkban és Philadelphiában 1847-ben elsőször főztek ilyeneket. Ezen ászokörfőzők üzleti könyvei még ma is megvannak és néhány igen érdekes adatot tartalmaznak arra nézve, hogy milyenek voltak azelőtt a sörreladás némely módjai. Az ászokör egészen új ital volt Amerikában és a legfashionablebb körökben is szíves felkarolásra talált. Tehetőes családokban szombaton egy egész akót állítottak be, hogy vasárnap az asztalnál vagy más ünnepélyes alkalomkor ihassanak. Ez akkor azonban még nem volt sem olesó, sem olyan népszerű, mint manapság. A munkások és kézművesek akkor még a sokkal olesóbb Whiskeyt itták. Igen soká tartott, a míg az ászokör népszerűvé vált, a szó tulajdonképeni értelmében, és a sörfőzők eladásai jelentéktelenek voltak. A sörfőző három munkással 10—15 dollár értékű sört produkált naponta, a mit a vevők kancsókból vittek el a főződől. Néhány év leteltével növekedett az üzlet és a tulajdonosnak egy nagyobb sörfőző után kellett látnia és ezzel egyidejűleg megnyílt az első sörkimérő-helyiség is. Mivel akkor még nem volt elterjedve, közelről és távolról az emberek óriási árja nyomult elő, megízlelni az újfajta italt. Népszerűvé igazán az ászokör csak a jég behozatalával lön. Eleinte a sörfőző alatti boltzatokban állott a sör, a hol olyan hideg volt, a mint ép az idő hozta magával. Később azután felhagytak a földalatti boltzatokkal, a sört jéggel kibélelt helyiségekben tartották, a mi által a nyári szükségletnek is teljesen eleget voltak képesek tenni. Ismeretes, hogy Amerikában hidegben iszák a sört mint más sörivőterületeken és ennek jó ízéért természetesen a sörfőző szavatol. A főntebb említett üzleti könyvek a sörreladás módjain kívül felvilágosítást adnak még a sörfőzőkben szokásos munkabérekéről is. A sörmester havi fizetése 30 dollár volt, más munkások aránylagosan kaptak kevesebbet, le egészen havi 4 dollárig. A sörmunkás átlagos munkabérére havi 9 dollárnak felelt meg, melyhez kisebb díjak is járultak. Ebben a praktikus iskolában tanulták meg Amerika jelenlegi kiváló sörfőzői a mesterségüket. Sokáig nem űltették a sört hordócskába, ilyen kis és szerény kezletből relative rövid lendülettel felszabadult fejlődött ki az az óriási ipar, mely ma az ászokörfőzős magas színvonalában nyilvánult meg Amerikában.

A tisztességtelen verseny. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter törvényhozási uton kíván intézkedni a tisztességtelen verseny ellen. A miniszter övéből véleményadásra hívta fel a kereskedelmi és iparkamarákat. A kamarák legtöbbje már nyilatkozott e kérdésben és véleményes jelentésükben egyértelműen üdvözik a miniszternek azt a szándékát, hogy az ipart és kereskedelmet a tisztességtelen versenytől meg akarja szabadítani, néhányan kifejezést adnak azonban abbéli meggyőződésüknek is, hogy a tapasztalt bajok orvoslása csakis a csödtörvénynek egyidejű módosításával lesz elérhető.

Ideggyengeség ellen a zeller, mely oly gyakran jó a konyhán használatba — igen jó házászer. E zélből az a víz, melyben a zeller főtt, thea gyanánt fogyasztandó el, vagy pedig apró kockákra vágva, könnyű huseleforrázatban vagy vízben puhára főzendő és e főzet rizszel vagy tojássárgájával vegyítendő, miáltal kitünő leves áll elő. Gyenge gyomornál is igen hasznos ez a leves. Ezenkívül a zeller gyökereit vízben kifőzve igen jó fejmósóvizet adnak, amely a fejkorpától szabadít meg és a fejbőrt is rendkívül erősíti.

A telefonhálózat kiterjesztése. A kereskedelmi miniszter értesítette a fővárost, hogy a telefonhálózatot legközelebb a főváros két legszélsőbb határpontjára is kiterjeszti. A két végpont közül a pesti oldalon: a rákospalotai határnál a Rákospatak és Öv-utca, a budai oldalon a kelenföldi út és a Gellérthegy, amely utóbbin a hálózatot végigvezetik.

BOROSS TESTVÉREK

Acetylen világítási vállalata

Budapest, IV. Harisch-bazár 19.

Készít magyar királyi szabadalmazott

Acetylen-fejlesztőket,

berendez magánlakásokat, egyes házakat, utcákat, nyaralókat, vendéglőket, kávéházakat, gyártelepeket, vasuti és hajóállomásokat

A berendezés költsége igen olcsó.

A jelenkor legszebb világítása és olesóbb mint a petroleum-világítás.

Haris-bazári üzletünkben megtekinthető egész nap Acetylen-fejlesztők raktáron vannak és berendezések azonnal eszközölhetők.

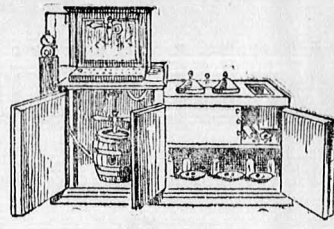
Eis-Ersparniss

durch Anwendung unserer gesetzlich geschützten neusten

Bier- und Weinschank-Apparate.

„Unicum“

„Universal“

Hygienisch vorzügliches, dabei sehr billiges Sodawasser erzeugen unsere pat. „Progress“-u. „Express-Automat“-Sodawasser-Apparate.

Einrichtung von pat. Kohlensäure-Bädern.

Dr. WAGNER & Comp. Vereinigte Fabriken
als Kommandit-Gesellschaft

Budapest, IX., Tinodi-utca 3 (hinter der Giselamühle).

Illustrirte Preiscurante gratis und franco.

Rohitsi

VALÓDI

FŐRAKTÁR
Budapest
Hoffmann József-nél
Báthory-utca 8. szám.

TARTOMÁNYI

TEMPEL

A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer felülmulthatatlan hatású gyomor- és bélhurtnál, az ivarszervek hurultjainál, máj- és lép bajoknál, de különösen váltóláznál.

A Tempel forrás borral vegyítve kitünő üdítő ital.

A Styria forrás ellenben kizárólag ivókúrára használtatik.

FORRÁS

Savanyúvíz

HOFFMANN KÁROLY

BUDAPESTI TEMETÉS-RENDEZŐ-INTÉZETE

BUDAPESTEN, IV. KERÜLET, LIPÓT-UTCZA 7. SZÁM.

Elvállal olesó és szép

temetés-rendezéseket

nyolcz különböző osztály köztudomású jutányos díjazás szerint: 18, 25, 40, 60 forint kezdve egész 400 forint tulmenő árakig; készletben tart holtak számára való felszerelvényeket,

érez, fa, lakkozott s fényezet koporsókat, természetes és művirágokból készült

Koszorúkat

Hullaszállításokat

eszközöl a haza és a külföld minden irányában stb. stb.

TELEFON.

Leichenbestattungen

nach acht verschiedenen Classen zu anerkannt billigen Tarif; von fl. 18, 25, 40, 60 bis über fl. 400; unterhält ein grosses Lager von

Leichenrequisiten,

Metall, Holz, lackirten und polirten Särgen,

Grabkränzen

aller Art; auch werden

Leichen-Transportirungen

besorgt nach allen Richtungen des In- und Auslandes etc. etc.

TELEFON.

SEC
SEC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}
Promontor
 (Budapest.)
DIPLOM.

THÉOPHILE ROEDERER & C^O
VINS DE CHAMPAGNE
REIMS
MAISON FONDÉE EN 1864

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐ:
SALAGZ NANDOR BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 11. SZ.

CHRISTOFLE & Cie.
 cs. és kir. udvari szállítók,
 legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.
 Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél
 üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak
 gyári raktárában
BUDAPESTEN
 IV. ker., Váci-utca 27. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

<table border="0"> <tr><td>12 leves kanál</td><td>16.50</td><td>1 mártás-mérő</td><td>3.50</td></tr> <tr><td>12 villa</td><td>16.50</td><td>1 ezukorpor-kanál</td><td>3.50</td></tr> <tr><td>12 kés</td><td>17.—</td><td>1 halas-készlet</td><td>9.—</td></tr> <tr><td>12 kávéskanál</td><td>8.50</td><td>4 palaczkalj</td><td>8.50</td></tr> <tr><td>12 csemege-kés</td><td>15.—</td><td>1 mustártartó</td><td>5.50</td></tr> <tr><td>12 csemege-villa</td><td>15.—</td><td>1 kettős sőtartó</td><td>2.25</td></tr> <tr><td>12 csemege-kanál</td><td>15.—</td><td>1 saláta-készlet</td><td>6.—</td></tr> <tr><td>1 leves-mérő</td><td>5.30</td><td>1 felvágó-készlet</td><td>7.50</td></tr> <tr><td>1 tej-mérő</td><td>3.20</td><td>1 ezukor-fogó</td><td>1.75</td></tr> <tr><td>1 főzelékes-kanál</td><td>4.—</td><td>1 eczet-olajállvány</td><td>15.—</td></tr> <tr><td>1 komposztos-kanál</td><td>3.50</td><td>1 kabarett-villa</td><td>1.50</td></tr> </table>	12 leves kanál	16.50	1 mártás-mérő	3.50	12 villa	16.50	1 ezukorpor-kanál	3.50	12 kés	17.—	1 halas-készlet	9.—	12 kávéskanál	8.50	4 palaczkalj	8.50	12 csemege-kés	15.—	1 mustártartó	5.50	12 csemege-villa	15.—	1 kettős sőtartó	2.25	12 csemege-kanál	15.—	1 saláta-készlet	6.—	1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50	1 tej-mérő	3.20	1 ezukor-fogó	1.75	1 főzelékes-kanál	4.—	1 eczet-olajállvány	15.—	1 komposztos-kanál	3.50	1 kabarett-villa	1.50	
12 leves kanál	16.50	1 mártás-mérő	3.50																																										
12 villa	16.50	1 ezukorpor-kanál	3.50																																										
12 kés	17.—	1 halas-készlet	9.—																																										
12 kávéskanál	8.50	4 palaczkalj	8.50																																										
12 csemege-kés	15.—	1 mustártartó	5.50																																										
12 csemege-villa	15.—	1 kettős sőtartó	2.25																																										
12 csemege-kanál	15.—	1 saláta-készlet	6.—																																										
1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50																																										
1 tej-mérő	3.20	1 ezukor-fogó	1.75																																										
1 főzelékes-kanál	4.—	1 eczet-olajállvány	15.—																																										
1 komposztos-kanál	3.50	1 kabarett-villa	1.50																																										

Mappin & Webb
 London és Sheffield
 gyárosok ezüst, ezüstözött áru és legfinomabb
 kések árúban.

Különleges Princes Plate.
gyártmány

A Princes Plate **nickel-ezüst** és erősen **ezüstölve**, jobb, szebb és tartósabb mint az eddig gyártottak.

Különlegesség **szálloda, vendéglő, kávéház és körök** részére.

Asztali evőeszközökben, tálakban, tea- és kávéskannákban egy mint minden e szakba vágó cikkekben a legjobb és legtartósabb.

<table border="0"> <tr><td>asztali kések</td><td>14.70</td></tr> <tr><td>csemege kések</td><td>12.60</td></tr> <tr><td>asztali villak</td><td>17.40</td></tr> <tr><td>csemege »</td><td>13.20</td></tr> <tr><td>asztali kanalak</td><td>17.40</td></tr> </table>	asztali kések	14.70	csemege kések	12.60	asztali villak	17.40	csemege »	13.20	asztali kanalak	17.40	<table border="0"> <tr><td>csemege kanál</td><td>13.20</td></tr> <tr><td>kávéskanál</td><td>7.80</td></tr> <tr><td>Mocca-kanál</td><td>6.—</td></tr> <tr><td>fagyalt kanál</td><td>6.60</td></tr> <tr><td>1 drb mustáredény</td><td>7.20</td></tr> </table>	csemege kanál	13.20	kávéskanál	7.80	Mocca-kanál	6.—	fagyalt kanál	6.60	1 drb mustáredény	7.20
asztali kések	14.70																				
csemege kések	12.60																				
asztali villak	17.40																				
csemege »	13.20																				
asztali kanalak	17.40																				
csemege kanál	13.20																				
kávéskanál	7.80																				
Mocca-kanál	6.—																				
fagyalt kanál	6.60																				
1 drb mustáredény	7.20																				

Mindeme felsorolt tárgyak prima-minőségűek de sekunda-minőségben is jutányosan beszerezhetők.

Mintaraktár Magyarország részére a képviselőnél:
Kürschner M. Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.
 II. lépcső, II. em.
 (a „Hungária“-szálloda átellenében).

NOVÁGH KÁROLY
BUDAPESTEN
 Telefon 58—39. Telefon 58—39.

IV., Egyetem-utca 11. szám (Gróf Károlyi-palotával szemben).

Mű- és diszmű-esztergályos.
 Nagy raktár
elefántcsont tekegolyókból
 és kávéházi felszerelésekből,
Sakk- és domino-játékok,
 mindennemű tekedákók,
 tajték és borostyánkő dohányzó-szerek,
Lignum Sanctum-golyók és hábukból,
 sétatobotok stb.-ből.

Kunst- und Galanterie-Drechsler.
 Grosses Lager von
Elfenbein Billardballen
 und Kaffeehaus-Utensilien,
Schach- und Dominospiele,
 alle Sorten Billardqueues,
Merscham u. Bernstein Rauchrequisiten,
Lignum Sanctum-Kugeln u. Kegeln,
Spazierstöcke etc. etc.

Billardballen zum Drehen und Färben, sowie Queuesreparaturen werden zu den billigsten Preisen angenommen.

Ditmar R.

esász. és kir. udvari szállító

Budapest,

V., fürdő- és nádor-uteza sarkán.

Petroleum-lámpák Villamos-lámpák

Teljes berendezések szállodák, vendéglők, kávéházak és magánlakások részére.

Kerti lámpák

Kerti gyertyatartók

Pincze-, Folyosó-

és

Utczai lámpások

* *

Ausztrál-lámpák

58—104—130

normálgyertya fénynyel.

Villamos csillárok

Villamos falikarok

L y r á k

és

mennyezet világítótestek

* *

Villamos-körték

5, 10, 16, 32 és 50

normálgyertya fénynyel.

Calorifère Ditmar

teljesen szagtalanul égő transportálható petroleumkályha kályhacső nélkül
fürdő-vendéglők és nyaralókban nélkülözhetetlen.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.   Nagyobb bevásárlásnál árengedmény.

Restaurations-Glasgeschirre

mit gesetzlicher

Kronen-Messung

in grosser Auswahl vorrätig:

Glashüttenwerke vorm. J. Schreiber & Neffen

BUDAPEST

IV., régi posta-utca 10, félemelet.

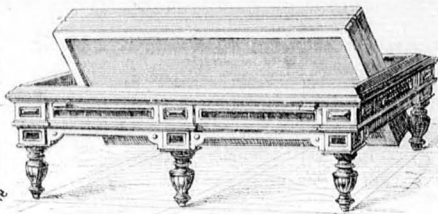
Illustrierter Preiscurant auf
Verlangen gratis und franco.

Seifert Henrik és Fiai

csász. és kir. udvari tekeasztalgár.

A szerb király és persa sah udv. szállító.

BUDAPEST Gyárak: BÉCS

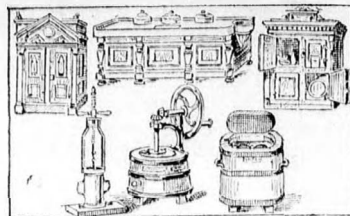
VII., Dob-utca 90.

V., Mittersteig 28

Cs. és kir. szab. jégszekrény-gyár.

Ezennel bátorkodunk t. vevőink és a nagyérdemű közönség h. tudomására adni, hogy ez év kezdetével a jégszekrény, hűtő-, fagyasztó- és konzerváló-készülékek gyártását megkezdtük.

Készítményeink az eddigi más gyártmányokat jóval fölülműlják, mert a technikai tudomány legújabb vívmányai segítségével legjobb anyagból szilárd és izléses kivitelben készülnek.

Tejes tisztelettel
SEIFERT HENRIK és FIAI BUDAPEST, VII. ker., Dob-utca 90. sz.

Alapítva 1825.

A HUBERT J. E. pozsonyi cég pezsgőborainak

Alapítva 1825

GENTRY CLUB

EXTRA DRY és TRIPLE SEC

(AZ ORSZÁGOS KASZINO PEZSGŐJE)

Vezérképviselte és főraktára SZIMON ISTVÁN-nál Budapest V., váczi-körut 12. sz.

TELEFON.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari szállítók.

Diplome d'Honneur

Lissabon.

Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Semeovár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és cégünk mint ilyen a budapesti kereskedelmi- és váltótörvénysekénél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

Főraktár: Borhegyi Ferencz ezelőtt Lápossy
Budapest, Maas-palota.

Vezérképviselőség: Ruda és Blochmann, Budapest.

